

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Rusiyada universitetdən qovuldu, Ağstafada özünü asdı
yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 12 avqust 2014-cü il Çərşənbə axşamı № 201 (5910) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Seçkidən sonrakı Ankaranın ilk gününün mənzərəsi

AKP yeni başqaq arayışında, müxalifət qarşılıqlı ittihamlar səsləndirməkdə; eməkdaşımız Türkiyədən yazır

yazısı səh.11-də

“Yeni Musavat” - Məmmədovlar cəbhəsində nə xəbər var?

yazısı səh.3-də

Müxalifət Soçi görüşünü dəyərləndirdi

yazısı səh.9-də

Aslan İsmayılov onu təhqir edənlərə cavab verdi

yazısı səh.10-də

Meymun yeyən afrikalıların ebola dərdi

Afrikanın kabusuna çevrilən virusdan necə qorunmaq olar?

yazısı səh.12-də

İraq türkmənləri “Yeni Musavat”a danışdılar

yazısı səh.2-də

Namus üstündə törədilən bir qətlin tarixəsi...

yazısı səh.15-də

Bakı Dəmiryol Vağzalını keçmişdə və indi...

Paytaxtın qədim binasında yeganə dəyişiklik KFC restoranının açılmasıdır

yazısı səh.12-də

Elsad Abdullayev də vəkil-jurnalist davasına qoşuldu

yazısı səh.3-də

Şeyx katalikosun müraciətinə cavab yazdı

yazısı səh.2-də

Polşa XIN Azərbaycandakı həbslərə görə bəyanat verdi

yazısı səh.3-də

Azərbaycan-Ermənistan münaqişəsində dönüş dövrü başlayıb

MÜHARİBƏ NECƏ, OLACAQMI? - TƏHLİL

Bakıda müharibənin ikinci fazasına başlamaqla bağlı müəyyən təəddüdlər var; lakin hərbi ritorika özünün pik həddinə çatıb; ölkə hərbi vəziyyətə yaxın atmosfer içindədir...

Toğrul İsmayılov

yazısı səh.8-də

Avropa Şurasının baş katibindən sensasion Azərbaycan açıqlaması

Tyornborn Yanqland: “Əliyəvlə hüquq müdafiəçiləri ilə bağlı razılığa gəldik”, - dedi; hüquq müdafiəsi sahəsində əvvəllər fəaliyyət göstərmiş İşçi Qrupu bərpa olunur; gərginlik aradan qalxa bilər

yazısı səh.2-də

Əli Həsənov:
“Sərkisyanın mövqeyi “riyakarlıq buketi”ndən ibarət idi”

yazısı səh.6-də

Arif Hacı:
“Musavatın qurultayına hesablanmış bir səfərbərlik həyata keçirilir”

yazısı səh.4-də

Mehman Əliyev:
“Həbslər avqustun axırına qədər davam edəcək”

yazısı səh.4-də

12 avqust 2014

Orxan Əyyubzadənin məhkəməsi avqustun 25-nə təyin olundu

Hazırlıq iclasında hakim vəkilin vəsatətlərini təmin etməyib

Avqustun 11-də gənc fəal Orxan Əyyubzadənin məhkəməsi başlayıb. Binəqədi rayon Məhkəməsində keçirilən proses ilkin hazırlıq iclası olub. Vəkil məhkəməyə 3 vəsatət təqdim edib. Lakin heç biri təmin olunmayıb. Sonda hakim növbəti prosesin avqustun 25-ə təyin olunması barədə qərar çıxarıb.

O. Əyyubzadənin vəkili Əsəbəl Mustafayev məhkəmənin gedişatı barədə musavat.com-a bunları deyib: "Proses ilkin hazırlıq iclası idi. Məhkəməyə 3 vəsatət təqdim etdim. Bunlar cinayət işinə xitam verilməsi, həbs qətimkan tədbirinin dəyişdirilməsi, azadlıq və şəxsi toxunulmazlıq hüququnun pozulmasının tanınmasıdır. Söhbət ondan gedir ki, Orxanın həbsdə saxlanılması müddəti iyulun 26-da bitib. İndiyə qədər heç bir məhkəmə qərarı olmadan qanunsuz olaraq, həbsdə saxlanılır. Belə halları Konstitusiyaya Məhkəməsi insan hüquqlarının pozuntusu kimi tanıyır. Çox təəssüf ki, belə pozuntular hələ davam edir. Lakin məhkəmə 3 vəsatətin heç birini qəbul etmədi. Növbəti prosesi 25-nə təyin etdi. Məhkəmə sakit keçdi. Elə bir ciddi narazılıq olmadı. Çünki hazırlıq xarakteri daşıyırdı".

O. Əyyubzadənin Hüquqlarını Müdafiə Komitəsinin sədri Şamil Beydulla məhkəmə zamanı gənc fəalla görüşdüyünü və onun səhətinin normal olduğunu bildirdi: "Orxanla görüşdüm, sağlıq durumu normaldır. Saxlanma şəraitindən heç bir narazılığı yoxdur. Hər kəsə salam söylədi".

Xatırladaq ki, O. Əyyubzadə bu il mayın 6-da NİDA-çılara oxunan hökmə etiraz etdiyinə görə, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin önündə həbs edilərək, 20 sutka inzibati həbs cəzası almışdı. Mayın 26-da cəza müddəti bitib de, o, azadlığa buraxılmamış, Binəqədi rayon Məhkəməsinin qərarı ilə haqqında 315.1 maddəsi ilə (hakimiyyət nümayəndəsinə müqavimət göstərmə) cinayət işi açılmışdı. Barəsində 1 aylıq həbs qətimkan tədbiri seçilsə də, iyunun 25-də həbs müddəti daha bir ay uzadılmışdı. Gənc fəali irəli sürülmüş maddə üzrə 1 ildən 3 ilədək azadlıqdan məhrum etmə cəzası gözləyir.

□ Cavansir ABBASLI

Avropa Şurasının baş katibindən sensasion açıqlama

"Əliyevlə hüquq müdafiəçiləri məsələsində razılığa gəldik"; İşçi Qrupunun fəaliyyəti bərpa olunur; hüquq sahəsinin adamları bu anlaşmanı pozitiv dəyərləndirir

Bazar ertəsi səhər - avqustun 11-də Avropa Şurasının baş katibi Tyornborn Yanqland prezident İlham Əliyevə zəng edib. "Turan" İA xəbər verir ki, baş katib söhbətin yekunlarına görə bəyanat yayıb.

Bəyanatda deyilir: "Azərbaycan prezidenti ilə telefon söhbətində mən son günlər məşhur hüquq müdafiəçilərinin həbsi ilə bağlı dərin narahatlığımı bildirdim.

Biz Prezident Administrasiyasının və vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələrindən ibarət İşçi Qrupunun fəaliyyətinin bərpa edilməsi barədə razılıq əldə etdik. Bu qrup 2003-cü ildə təsis edilmişdi və 2008-ci ilə qədər fəaliyyət göstərirdi. İşçi Qrupunun fəaliyyəti Avropa Şurası nümayəndələrinin iştirakı ilə bərpa edilmişdir.

Bu qurumun bərpası yaxın günlərdə baş tutacaq və hüquq müdafiəçilərinə qarşı irəli sürülmüş ittihamların yoxlanılması, habelə hakimiyyət və vətəndaş cəmiyyəti arasında dialoqun başlanması üçün yaxşı imkan olacaqdır.

Hüquq sahəsinin adamları ilə bu məsələ ətrafında danışıqlar onlar bildirdikləri ki, Yanqlandın pre-

Tyornborn Yanqland

zidentə bu məsələyə görə telefon açmasını vətəndaş cəmiyyəti institutlarına təqiblərdən ciddi narahat olması anlamına gəlir. AŞ katibinin bəyanatında əksini tapan məsələlər həbsdəki hüquq müdafiəçilərinin dərhal azad olunacağı anlamına gəlməyə də, bu, QHT sektoru ilə bağlı prosesin durdurulacağını düşünməyə əsas verir.

Hüquq müdafiəçiləri hesab edir ki, bu anlaşma ciddi hadisədir və vətəndaş cəmiyyət institutlarına münasibətin dəyişməsinə səbəb ola bilər. Eyni zamanda

onlar ümid edir ki, həbsdəki hüquq müdafiəçilərinin maksimum tez azadlığa buraxılması da bu anlaşmanın fonunda mümkündür. Hər bir halda, İşçi Qrupunun fəaliyyətinin bərpa edilməsi bu sahədəki vəziyyətin yaxşılaşmasına gətirib çıxaracaqdır.

Hüquq müdafiəçiləri hesab edir ki, bu anlaşmanın əldə edilməsi ölkə başçısının da gərginliyin aradan qaldırılmasında maraqlı olduğu qənaətinə formalaşdırır.

□ T.ƏHMƏDLİ

72 yaşlı qadın kömək istəyir

"Heç nə istəmirəm, bircə mənə qocalar evinə yerləşdirinlər"

Bir neçə ay öncə barəsində yazı hazırladığımız Bakı şəhər sakini Təzəxanım Məmmədova yardım üçün yenidən redaksiyamıza müraciət edib.

1942-ci il təvəllüdü T.Məmmədova NZS qəsəbəsində, kirayə 1 otaqlı mənzildə tənha yaşayır.

Səhətində ciddi problemlər olan T.Məmmədova 152 manat olan təqaüdünün 100 manatını ev kirayəsi ödəyir.

Qalan pulu isə dərmanlarına xərcləyir. Nəticədə tamam pulsuz qalan 72 yaşlı qadın çox zaman dükandan nisyə ərzaq alır. Qonşuların və xeyirxah insanların ümidinə dolanan T.Məmmədova artıq buna da gücünün qalmadığını söylədi. Qocalar evinə yerləşdirilməsi ilə bağlı bütün sənədləri hazırlayıb aidiyyəti qurumlara təqdim etdiyini deyən, T.Məmmədova hələ bir cavab gəlmədiyini bildirdi: "Qurban olum, kömək edin. Təqətim yoxdur daha. Bu sənəd işlərim üçün bir qadın mənə yardım edir. O, da xəstəlidir, rayona getdi. İndi tamam təkəm. Bir köməyim yoxdur. Heç nə istəmirəm, bircə mənə qocalar evinə yerləşdirinlər. Son günlər o qədər gərginlik yaşayıram ki, təzyiqim heç aşağı düşmür. Dərmanlara ümid yaşayıram".

T.Məmmədovanın durumu ilə bağlı rəsmi informasiya almaq üçün gün boyu Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə əlaqə saxlasaq da telefonlara cavab verilmədi.

□ Fəridə ABDİYEVA

Nicat Həsənov

Rusiyada universitetdən qovuldu, Ağstafada özünü asdı

Ağstafa rayon sakini özünü kəndirə asaraq intihar edib. Ağstafa rayon Prokurorluğundan APA-nın qərb bürosuna verilən məlumata görə hadisə rayonun mərkəzində Səməd Vurğun küçəsində baş verib. Rayon sakini, 1992-ci il təvəllüdü Nicat Həsənov yaşadığı evdə özünü asaraq intihar edib.

Məlumat görə, N. Həsənov Rusiyada tibb universitetində oxuyurmuş. Oradan xaric olunduqdan sonra rayonda babası ilə yaşayırmış. N. Həsənov ölümündən əvvəl atasına məktub da yazıb. Nicat məktubunda ondan adam olmayacağını, anasının yanına getdiyini, anasının onu qoruyacağını yazıb.

Faktla bağlı Ağstafa Rayon Prokurorluğunda araşdırma gedir.

Şeyx katalikosun müraciətinə cavab verdi

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) sədri, şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadə bütün ermənilərin katalikosu II Qareginin son günlər cəbhə bölgəsində baş verən gərginliklə bağlı müraciətinə cavab verib.

APA-nın xəbərinə görə, cavab müraciətində deyilir:

"Biz Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindəki təmas xəttində və Azərbaycan-Ermənistan sərhədində gərginliyin artması ilə bağlı sizin məktubunuzla tanış olduq. Hərbiçilərin ölümünə və sərhədyanı ərazilərdə yaşayan insanların dinc həyatının pozulmasına gətirib çıxaran bu gərgin vəziyyətdən narahatlığınızı tam bölüşürük. Lakin təəssüflə diqqətinizə çatdırmaq istəyirik ki, sizin dediyiniz bütün bu atışmalar və təxribatlar Azərbaycan ərazilərində baş verir. Ermənistan qoşunlarının atəşkəsi pozması nəticəsində Azərbaycan əsgərləri və bizim dinc sakinlərimiz həlak olur və ağır yaralanırlar. Ürək ağrısı ilə sizə xəbər veririk ki, son günlərdə erməni hərbiçiləri Azərbaycanın sərhəd kəndlərində 3 uşağı ağır yaralayılıb. Əlbəttə ki, Tann tərəfindən bəxş olunan insan həyatına qəsd etmək böyük günahdır. Ona görə də, nəinki bu tip təxribatlara, ümumiyyətlə, uzun sürən müharibəyə və ərəzi münaqişəsinə son qoymaq lazımdır. Bizim xalqımız birmənalı şəkildə sülhün, mehriban qonşuluq münasibətlərinin eləcə də beynəlxalq hüququn bütün bölgədə bərpa olunmasına tərəfdardır. Bunun üçün Ermənistan öz qoşunlarını Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarmalı, qaçqın və məcburi köçkünlər öz yurdlarına qayıtmalıdır. Azərbaycan xalqı artıq 20 ildən çoxdur təmkin və hövsələ nümayiş etdirərək Qarabağ probleminin həllini gözləyir. Təəssüf ki, Azərbaycan dövlətinin sülhməramlı çağırışları hələ də Ermənistan tərəfindən eşidilməyib".

"İŞİD-in Mosuldan çıxarılmasına hazırlıq gedir"

İraq türkmənləri "Yeni Müsavat"a danışdılar; Kerkükdə sakitlikdir...

İraqda terror aktları səngimək bilmir. "İraq və Şam İslam Dövləti" (İŞİD, təzə adı "İslam Dövləti" - İQ) qruplaşması tərəfindən mühasirəyə alınmış Sincar şəhərində yaşayan 40 mindən çox yezidin (yezidi kürdü) yarısı kürd peşmərgələrinin dəstəyi ilə xilas ola bilib. Lakin qalan 20 min yeziddən bir neçə mini acından və susuzluqdan ölüb, habelə İŞİD silahlıları tərəfindən güllələnilib və ya diri-diri basdırılıb.

Virtualaz.org saytı "The Guardian"-a istinadən xəbər verir ki, İŞİD-in "şeytana sitayiş etməkdə" günahlandırdığı yezidlər xilas olmaq üçün dağ aşırımları ilə, ağılaşmaz dərələrdə çətin yollarla Suriyaya keçiblər. Orada isə İraqın Ərbil şəhərinə çatıblar. Orada kürd rəsmiləri yezidlərə müvəqqəti sığınacaq verib, onları aclıqdan xilas etmək üçün yemək paylayıb. Qəzet yazır ki, əgər ABŞ hərbi təyyarələri İŞİD dəstələrinə hava zərbələri endirməsəydi, silahlılar xilas olmağa can atan yezidlərin hamısını qıra bilərdi.

Bölgədəki son vəziyyət haqda isə Ərbildə yaşayan türkmənlər "Yeni Müsavat"a danışdılar. Türkmən Ədəbiyyatçı və Yazıqlar Birliyiin sədri Əsəd Ərbilin sözlərinə görə, Ərbil ətrafında vəziyyət çox ağırdır, şəhər ətrafında fasiləsiz döyüşlər gedir: "Amma bir çox yerləri peşmərgə və kürd əsgərləri geri ala biliblər. Xeyli sayda İŞİD ölüsü və əsiri var".

Türkmən yazır qeyd etdi ki, İŞİD kim şüdərsə qətlə yetirir: "Bundan başqa, kürdləri və xristianları əsir alır, öz əsirləri ilə dəyişirlər. Sadəcə, xalq qorxusundan susub, yoxsa heç kəs İŞİD-in fəaliyyətindən razı ola bilməz. Hər ölkədən azı 100 adam İŞİD-ə qoşularaq İraqa gəlib. Bu adamların islama, dinə heç bir aidiyyəti yoxdur". Əsəd Ərbil Mosuldakı durumdan da danışdı: "Hələ ki, normaldır, sakitlikdir. Mosulun geri alınması üçün böyük planlar var. İraq və peşmərgə gücləri tərəfindən hazırlıqlar gedir".

"Türkmən Reform" radiusunun rəhbəri Riyaz Dəmirçi isə Ərbildə hər şeyin nəzarət altında olduğunu, təhlükəsizliyin təmin edildiyini deyir: "Ərbilə yaxınlaşmaq istəyən İŞİD qüvvələrinin böyük hissəsi məhv edilib, qalanlar isə şəhər ətrafındadırlar, döyüşlər davam edir. Onlar da qaçırlar. Kerkükdə isə sakitlikdir, ora peşmərgə nəzarət edir. Ancaq Mosulu da peşmərgələrin sayəsində boşaldacaqlar, İŞİD başını götürüb qaçmalı olacaqdır". Dəmirçi İŞİD silahlılarının Mosulda zorla evlərə girdiklərini də açıqladı.

□ E.SALAMOĞLU

"Elm" tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

«QAYA MƏTBUAT YAYIMI» MMC!
İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:

- Əgər siz qəzet və jurnalları rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəməyə və bu ödənişin formasını sərbəst seçməyə hüququnuzdan istifadə etməyə;
- Tiraajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etməyə;

Ən başlıcası gündəlik

«Yeni Musavat» qəzetinə - 0,40 man
və bundan əlavə 2000 adda yerli
və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil,

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45 598-35-22

Respublikanın digər böyük şəhərlərində də abunə qəbul olunur:
mobil: (050)-235-23-41

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Ölkə

QHT rəhbərləri həbs təhlükəsi ilə üz-üzə

Mirvari Qəhrəmanlı:
"Təhlükə hələ davam edəcək"

Ənnağı Hacıbəyli:
"Son həbslər tənqidçi QHT-lərin sıradan çıxarılması məqsədilə həyata keçirilir"

Son vaxtlar Azərbaycanda QHT-lərə qarşı hücumlar intensiv şəkildə artır. İndiyə qədər 20-yə yaxın QHT-nin bank hesabları dondurulub, yaxud barələrində cinayət işi açılıb.

Leyla Yunus, Arif Yunus, Rəsul Cəfərov və son olaraq İntiqam Əliyevin həbsi bu hücumların davamlı olacağını deməyə əsas verir. Həbs edilənlərin hər biri hazırda 1 saylı Bakı İstintaq Təcridxanasında saxlanılır.

Avqustun 8-də həbs edilən Hüquq Maarifçiliyi Cəmiyyətinin rəhbəri İntiqam Əliyevlə görüşən vəkil Anar Qasımlı musavat.com-a açıqlamasında hüquq müdafiəçisinin həbsxanada saxlanılmasının səhhətinə təsirsiz ötürməyəcəyini bildirib: "Mən təcridxanaya çatanda İntiqam müəllimi yeni gətirmişdilər. Ona görə hələ saxlanma şəraiti barədə dəqiq fikir söyləmək çətinidir. İntiqam müəllimin səhhətində ciddi problemlər var. Həbsdə saxlanması onun sağlamlığına ciddi problem yarada bilər. Görüşməzdə həbs qərarından apelyasiya şikayəti verməklə bağlı arqumentləri, habelə işin bundan sonra aparılması istiqamətində prioritetləri müəyyən etdik".

Hüquq müdafiəçisinin oğlu Nəcmi Əliyev atasının həbsdən sonra onunla əlaqə yarada bilmədiklərini söylədi: "Yaxınları ilə görüşmə icazə verilmir. Vəkil atamla görüşüb. Hələ heç nədən şikayəti yoxdur. Çox güman ki, yaxın zamanlarda əlaqə saxlamaq mümkün olacaq".

Son günlərdə baş verən proseslər başqa tanınmış QHT rəhbərlərini də həbs olunma təhlükəsi ilə üz-üzə qoyub.

Neftçilərin Hüquqlarını Müdafiə Təşkilatının rəhbəri Mirvari Qəhrəmanlının fikrincə, İ. Əliyevin həbsi digər QHT-lərin təhlükədə olduğunu bir daha sübut etdi: "İntiqam bəy hər şeydən əvvəl gözəl ziyalıdır. Onun həbsi qanunsuzluğun sübutudur. Bütün bunlar birbaşa Avropa Məhkəməsinə göndərdiyi şikayətlərlə bağlıdır. Düşünürəm ki, bu həbslər davamlı olacaq. Çünki 20-yə yaxın QHT-nin bank hesabları ya dondurulub, ya da həbs qoyulub. İntiqam bəy hər kəsin problemlərini həll etməyə çalışsan, maddiyyat düşünməyən birisi idi".

Hüquq müdafiəçisi özünə qarşı olan təhlükələrdən də danışırdı: "Təhlükə hələ davam edəcək. Mətbuatdan bu açıq-aşkar görünür. Qanuni olaraq, təhlükə gözləmirəm. Çünki cəmiyyətə hər zaman açıq olmuşam. Bütün layihələr internet saytımda yerləşdirilib. Heç nə məni narahat etmir. Amma məgər həbs olunan QHT-lərdə bir günah var idi? Onların günahı nədir? Bir günün içərisində QHT-lər yoxlanılır və həbs qərarı çıxarılır. Biz müstəqil həmkarlarıq. Təhlükəni hər zaman hiss edirik".

Azərbaycan Hüquqçular Assosiasiyasının prezidenti Ənnağı Hacıbəyli son həbsləri tənqidçi QHT-lərin sıradan çıxarılması siyasəti sayır: "Düşünürəm ki, son həbslər Azərbaycanda tənqidçi QHT-lərin sıradan çıxarılması məqsədilə həyata keçirilir. Çünki siyasi fəallıq ölkədə son dərəcə aşağı səviyyəyə düşüb. Siyasi partiyaların fəaliyyəti məhdudlaşdırılıb. Belə şəraitdə QHT-lər daha çox fəallıq göstərirlər. Azərbaycanda demokratiya, insan hüquqları, qanunvericilik sahəsində tənqidçi QHT-lər daha prinsipaldır. Ölkəmizdə yaranan vəziyyətin müsbətə doğru dəyişməsi, qanunvericiliyin inkişafı, Avropa Şurasında götürülən öhdəliklərin həyata keçirilməsi istiqamətində xeyli işlər görüldü. Məhkəmə hakimiyyətinin müstəqilliyinin təmin olunması üçün ciddi işlər aparılırdı. Təbii ki, bunlar ölkəmizdə bəzi qüvvələri narahat edirdi. Mənə elə gəlir ki, QHT-lərə basqılar bununla əlaqədardır. Vətəndaş cəmiyyətinin son qalqlarına qarşı bir aksiyadır".

Ə. Hacıbəyli həbslərin davamlı olacağını da qeyd etdi: "Baş verənlər siyasi sifariş xarakterindədir. QHT-lərin bank hesablarına həbs qoyulması, cinayət işi açılması, Ədliyyə Nazirliyindən bu faktların qeydə alınmaması göstərir ki, bunlar siyasi sifarişin tərkib hissələridir. Hesablarına həbs qoyulan təşkilatların sayı rəhbərləri həbs olunanlardan daha çoxdur. Bu baxımdan hesab edirəm ki, QHT-lərə olan hücumlar, həbs qərarları davam edəcək".

□ Cavanshir ABBASLI

Məlum olduğu kimi, "Yeni Müsavat" qəzeti ilə nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun özü və yaxın ətrafı arasında münasibətlər yenidən gərginləşib. Belə ki, qəzetin əməkdaşı Fərahim İlqaroglunun döyülməsindən sonra ortaya iddialar çıxıb ki, onu döydürən şəxs nazirin qardaşı oğlu Aynar Məmmədovdur.

Bu iddialar və bir sıra qəzet yazılarında sonra da Ziya Məmmədovun oğlu Anar Məmmədovla qəzet arasındakı centlmen sazişi pozulub.

Anar Məmmədov üzərindən beş ay keçəndən sonra icranın dayandırılması ilə bağlı məhkəmə qərarından imtina edib və hazırda "Yeni Müsavat" qəzetinin bank hesabına icra vərəqi gəlib. İcra vərəqində bildirilir ki, "Yeni Müsavat" qəzeti Anar Məmmədova dörd min manat ödəməlidir. Bununla bağlı qəzet rəhbərliyi dəfələrlə etirazlarını bildirib.

Qəzetin hüquqşünası Vaqif Hüseyn bildirir ki, qəzetin bank hesabına icranın gəlməsi qanunsuzdur: "Bu barədə məhkəmə qərarından beş aydan çox vaxt keçib. Şikayət müddəti isə on gündür".

Qəzetin təsisçisi və baş redaktoru Rauf Arifoğlu müvafiq instansiyalara və məhkəmə sistemine, Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edib. Biz ondan vəziyyətlə bağlı hansı gelişmələrin olması haqqında məlumat almaq istədik. R.Arifoğlu bildirdi ki, heç bir

"Yeni Müsavat" - Məmmədovlar

Əbhəsində nə xəbər var?

Rauf Arifoğlu: "Yeni Müsavat" qəzeti belə bir vəziyyətdən bezib və bu ölkədə ədalət axtarırları təəssüf ki, heç bir nəticə vermir"

dəyişiklik yoxdur: "İcra vərəqi qalmaqdadır. Bu gün bununla bağlı verdiyimiz şikayət əsasında məhkəmə prosesi keçiriləcək. Daha sonra isə Apelyasiya Məhkəməsinə müvafiq şikayətimizə baxılacaq. Qanunsuzluğa uğradığımızı iddia edirik. Buna görə olduqca böyük təəssüf hissi keçiririk. Eyni zamanda da bildiririk ki, Fərahim İlqaroglunun işi ilə bağlı heç bir yenilik yoxdur. Sözü doğru, hər gün bu barədə yazmaqdan və açıqlama verməkdən yorulduq. Ona görə də mən bütün məsuliyyəti

müvafiq instansiyaların, Fərahimin işi ilə bağlı cinayət işini aparən orqanların və Ədliyyə Nazirliyinin üzərinə buraxaraq bu açıqlamalarla bağlı müəyyən qədər fasilə verirəm. Gündəlik verdiyimiz açıqlamalardan yalnız biri yetərli idi ki, Azərbaycanda hüquq və ədliyyə sistemi hərkətə keçsin. Lakin bu, baş vermədi - bunu hər gün təkrar etməyin mənası olmadığı üçün mən açıqlamaların peridokliyini dəyişirəm. Və bildirirəm ki, Ziya Məmmədov, Anar Məmmədov və onun yaxın çevrəsi tərəfindən qəzetimizə təzyiqlər var və bu təzyiqlər qanunsuz tələblərlə müşayiət olunur. "Yeni Müsavat" qəzeti belə bir vəziyyətdən artıq bezib və bu ölkədə onun ədalət axtarırları təəssüf ki, heç bir nəticə vermir".

Qeyd edək ki, F.İlqaroglunun aprelin 25-də Bakıda, kirayə yaşadığı binanın qarşısında hücum məruz qalıb. İşlə bağlı bir nəfər idmançı - Feyruz Termiş həbsə alınıb.

□ Rəya RƏFİYEVA

Elşad Abdullayev də vəkil-jurnalist davasına qoşuldu

ABU-nun sabiq rektoru, hazırda Fransada mühacirətdə olan Elşad Abdullayev facebook profilində maraqlı status paylaşmışdır. Son günlər baş vermiş silsilə həbslər və onun ardınca yaşanan polemikalara qoşulan sabiq rektor "Azadlıq" radiosunun əməkdaşı Xədicə İsmayılın vəkili Aslan İsmayilov barəsində yazdığı statusunu paylaşaraq ona öz münasibətini açıqlayıb.

Xatırladaq ki, X.İsmayılın statusu aşağıdakı kimi idi: "Hökumətin yalandan iş tikdiyi adamlarla bağlı böhtan kampaniyasına qoşulmaq alçaqlıqdır. Aslan İsmayilovdan bu qədərini gözləməzdim. Görünür, gözləntilərimizi ümumiyyətlə aşağı tutmalıyıq".

E.Abdullayev isə jurnalistə xitabən bu statusa münasibət bildirmiş kimi görünür və əslində özü ilə bağlı yaşananları yada salıb: "Biz Azərbaycanda daha sosial təhlükəli ağır dövlət cinayət hesab edilən dövlət hakimiyyət orqanlarında adam oğurluğu ilə məşğul olan mütəşəkkil cinayətkar təşkilatı ifşa edən zaman mənə qarşı saxta fabrikovat olunmuş böhtan kampaniyası başlandı. Bizə qarşı bu böhtan

"...Əxlaqdan hali vəkillər bir daha özlərini ifşa etdilər"

Elşad Abdullayev

kampaniyasında iştirak edən etikadan kənar qəzetçilər, müstəqil ekspertlər, əxlaqdan hali vəkillər bir daha özlərini ifşa etdilər, bu adamlar nə qədər də olsa özlərini gizlədib maskalansalar da, artıq Azərbaycan xalqı onları hamıdan yaxşı tanıyır..."

□ Sevinc TELMANQIZI

Polşa Azərbaycandakı həbslərdən narahatdır

Bu ölkənin XİN-i bəyanat verdi

Polşa Xarici İşlər Nazirliyi Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti fəalları arasında siyasi motivli həbslərdən narahatdır. Bu barədə Polşa XİN-in bəyanatında bildirilir.

Bəyanatda deyilir ki, hüquqşünas və hüquq müdafiəçisi İntiqam Əliyev, vətəndaş cəmiyyəti fəalları Leyla və Arif Yunuslar, Həsən Hüseynli, Rəsul Cəfərov, jurnalist Rauf Mirqədir, eləcə də çoxsaylı müxalifət partiyalarının fəalları və onların ailə üzvlərinə qarşı sanksiyalar narahatlıq doğurur. Bu əsassız ittihamlar və həbslərin arxasında siyasi motivlər durur.

Polşa XİN Azərbaycan hökumətini sivil cəmiyyət üzvlərinə, siyasi simalara və onların ailə üzvlərinə qarşı repressiyaların dayandırmağa çağırır, bu addımların stabilizasiya təhlükə olduğunu xatırladır və Azərbaycan hökumətini Avropa Şurası, ATƏT və BMT qarşısında götürdüyü öhdəliklərinə hörmətlə yanaşmağa çağırır.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidməti Polşa Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Marçin Voyçexovskinin 9 avqust tarixli bəyanatına cavab verib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən APA-ya daxil olan cavabda bildirilir ki, Azərbaycan XİN Polşa XİN-in bəyanatını qəbul etmir: "Bu bəyanat daha çox qeyri-hökumət təşkilatının bəyanatına bəzəyir. Polşa tərəfi bundan sonra Azərbaycanla bağlı bəyanatlarla maksimum dərəcədə diqqətli və məsuliyyətli olmalıdır. Hesab edirik ki, bəyanat yalnız Polşa XİN-in mövqeyini əks etdirir.

Xarici İşlər Nazirliyi Polşa Azərbaycanın daxili işlərinə yersiz müdaxilələrdən çəkinməyə çağırır. Bu tipli bəyanatlar Azərbaycan və Polşa arasındakı münasibətlərin ruhuna uyğun gəlmir və onların inkişafına xələl yetirir".

(azadliq.org)

“Müsavatın qurultayına hesablanmış bir səfərbərlik həyata keçirilir”

Arif Hacı: “Partiyayı düşmən hesab edən qüvvələr bu məqamda zərbə vurmağın daha asan olacağı qənaətindədirlər”

Arif Hacı

ciddi şəxslərin istefa verəcəyi, eyni zamanda, digər partiyalara keçəcəyi də verilən proqnozlar arasındadır.

Bu kimi fikirlərə və proqnozlara **başqanlıq iddialılarından biri, Müsavat Partiyası Mərkəzi İcra Aparatının rəhbəri Arif Hacı** münasibət bildirib və “dostları” çox sevinməməyə çağırır. A.Hacı “Yeni Müsavat”a açıqlamasında qeyd edib ki, Müsavat Partiyasına seçki ərəfəsində zərbə vurmağa çalışanlar istəklərinə çatma bilməyəcəklər: “Müsavat Partiyasının bu qurultay xüsusi diqqət mərkəzindədir. Çünki bu qurultayda yeni başqanın seçiləcəyi gözlənilir. Ona görə də Müsavat Partiyasının dostları bu vəziyyəti təbii narahatçılıqla izləyir. Ancaq Müsavat Partiyasına opponent olan, Müsavat Partiyasını düşmən hesab edən qüvvələr də bu məqamda zərbə vurmağın daha asan olacağı qənaətindədirlər. Ona görə də bu məsələlərlə bağlı məhz Müsavat Partiyasının qurultayına hesablanmış bir səfərbərlik həyata keçiriblər. Ancaq hesab edirəm ki, dostların narahatçılığına və opponentlərin, rəqiblərin isə sevinməsinə heç bir ehtiyac olmayacaq. Müsavat Partiyası artıq bir neçə ildir ki, seçkiqabağı şərait vəziyyətindədir. İstər başqanlıq, istər Divana, istər Nəzarət-Təftiş Komissiyasına, istərsə də Məclisə seçkilərin keçirilməsi ilə bağlı müəyyən müzakirələr gedir. Müəyyən şəxslər müəyyən strukturlara öz namizədliklərini vermək niyyətindədirlər. İstər-istəməz burada bir rəqabət şəraiti yaranır. Ancaq seçki keçirildikdən, bu məsələlər arxada qaldıqdan sonra yenə də hamımız birlikdə Müsavat Partiyasının ideoloji siyasi xətti əsasında hədəflərə doğru irəliləyəcəyik”.

Qurultayla bağlı hazırlıqlardan danışan A.Hacı işlərin qaydasında olduğunu vurğulayıb: “Seçkiyə hazırlıq işləri gedir. Qurultaya dəvət olunacaq qonaqların, jurnalistlərin siyahılarını hazırlayıq. Eyni zamanda, qurultayda nümayəndələrə veriləcək mandatlar, qonaqlara veriləcək vəsiqələr və digər bu kimi seçki materialları hazırlanmaqdadır. Avqustun 15-də qurultaya hazırlıq üzrə Təşkilat Komitəsinin toplantısı keçiriləcək. Təşkilat Komitəsinin toplantısında görülən işlər barədə məlumatlar dinlənəcək, eyni zamanda, görüləcək işlər barədə tapşırıqlar veriləcək”.

□ **Röya RƏFİYEVA**

Son aylarda Azərbaycanda ictimai-siyasi fəallara, QHT rəhbərlərinə, hüquq müdafiəçilərinə qarşı kampa niya aparılır. Aprel ayından etibarən başlayan həbs dalğası son həftədə kulminasiyaya nöqtəsinə çatdı. Rauf Mirqədirov haqqında cinayət işinin açılması ilə başlayan proses Leyla Yunus, Arif Yunus, Rəsul Cəfərov və son olaraq, İntiqam Əliyevin həbsi ilə davam etməkdədir. Çoxları bu həbsləri tənqidçi insan, QHT-lərin sıradan çıxarılması məqsədilə həyata keçirilən əməliyyatın tərkib hissəsi kimi qələmə verirlər.

Həbs edilən şəxslərə diqqət yetirsək, görərik ki, onlar sıradan birisi deyil. Azərbaycanda olduğu kimi, dünyada tanınmış şəxslərdir. Eyni zamanda cəmiyyətimizdə olduğu kimi, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də bu həbslərə biganəlik hiss olunur. Bəzi təşkilatlar, partiyalar bəyanat verməklə öz işlərini bitirmiş hesab edirlər.

“Turan” **Informasiya Agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyevin** baş verən proseslərlə bağlı fikirlərini aldıq.

Ekspert hesab edir ki, son aylarda başlayan həbs kampaniyası qisməddətli olacaq: “Hesab edirəm ki, hər bir kampaniya uzun müddət davam edə bilər. Amma mənə elə gəlir ki, bu həbslər qisməddətli olacaq. Cəmiyyətimizdə uzun müddətdir ki, baş verən proseslərə yanaşmada biganəlik hiss olunur. QHT-lər, media çökdürüldü. İlk növbədə, medianın məhv edilməsi prosesi başladı. Bütün medianın demək olar ki, hamısı hökumətin nəzarəti altındadır. Maliyyələşmə, siyasi idarəetmə hökumətdən gəlir. 90-cı illərdə olan media Azərbaycanda yoxdur. Hökumət tam olaraq, bu məsələni bitirib. Hazırda QHT-lər də o istiqamətdə gedir. Siyasi partiyalar da demək olar ki, belədir. Bizdə yaranan durum birdən-birə yaranmayıb. Problem ondan ibarətdir ki, müstəqil kanal, təşkilatların sayı az qalıb. Ona görə, insana elə gəlir ki, cəmiyyətdə hər şeyə biganəlik var”.

Mehman Əliyev həyata keçirilən həbs dalğasından özünə qarşı təhlükə hiss etmədiyini söylədi: “Özümə qarşı heç bir təhlükə hiss etmirəm. Ümumiyyətlə, heç zaman özümə qarşı təhlükə gözləməmişəm. Meh-

“Həbslər avqustun axırına qədər davam edəcək”

Mehman Əliyev: “Beynəlxalq təşkilatların münasibəti mənim üçün maraqlı deyil”

“Hazırda Avropada beynəlxalq təşkilatlar, hökumətlər məzuniyyətdədir, ona görə də həbslərə reaksiyalar zəif olur”

man Əliyev heç zaman təhlükə barədə düşünmür. Əgər insan belə yaşasa, infarkt keçirir. Oturum fikirləşim ki, bunlar davamlı olacaq? Mən də bu təhlükədə ola bilərəm? Nəse olub-olmayacağını zaman göstərəcək”.

“Turan”ın rəhbəri beynəlxalq təşkilatların Azərbaycanda baş verən proseslərdə biganə qalmalarının səbəblərini açıqladı: “Hökumət boşuna həbslər üçün bu zamanı seçməyib. Hazırda Avropada bey-

nəlxalq təşkilatlar, hökumətlər məzuniyyətdədir. Elə vaxt seçiblər ki, əksəriyyət iş yerində deyil. Ona görə də, reaksiyalar zəif olur. Dəqiq məlumatım var ki, Avropa Şurası, tanınmış hüquq təşkilatları məzuniyyətdədir. Hakimiyyət düzgün zaman seçib ki, onların həbslərə müdaxiləsi olmasın. Bu nöqtəyi-nəzərdən kampaniyanın müddəti uzun olmayacaq. Uzaqbaşı avqustun axırına qədər davam edəcək. Beynəlxalq təşkilatların reaksiyalarının artıb-artmayacağı vecimə deyil. Biz Azərbaycanda son 25 ildə demokratiyanı tamamilə itirmişik. Əvvəlki söz, sərbəst toplaşma, ifadə azadlığı, insan haqlarının qorunması tamam məhv olub. Cəmiyyət, dövlət olaraq çox şey itirmişik. Yüzlərlə bəyanat, münasibətlər olub. Amma bir addım belə irəli getməmişik. Nəticəyə baxsaq görərik ki, Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti krizis vəziyyətindədir. Bu baxımdan beynəlxalq təşkilatların münasibəti mənim üçün maraqlı deyil”.

Mehman Əliyev hesab edir ki, QHT-lərə qarşı bu cür münasibətlərin çoxlu səbəbləri var: “Bunları təxminən bilirəm. Düşünürəm ki, yaxın bir neçə aya ölkədə siyasi və başqa islahatların aparılmasına təkan verilecək”.

□ **Cavanşir ABBASLI**

Emin Hüseynovun yeri bilinmir

Leyla Yunusla bağlı Zakir Qaralova müraciət olunub; yeni məhbus siyahısı hazırlanıb...

Emin Hüseynov

qohumlarının olmaması çətin olan vəziyyətlərini daha da ağırlaşdırır.

Psixoloq Azad İsadə “Turan”-a müsahibəsində bu xüsusda deyib: “Şəkər xəstələri təmiz havada və daim hərəkətdə olmalıdırlar. Təcridxanada bunlar yoxdur. Pəhriz və dərmanın olmaması Leyla Yunusun vəziyyətini ağırlaşdırır, hətta o, komaya düşə bilər. Leyla Yunusla bağlı ən optimal vəziyyət onun barəsində həbs-qətimkan təd-

Leyla Yunus

birinin dəyişdirilməsi olardı. Əgər bu, mümkün deyilsə, onun yaxın dostlarının yemək və dərman götürməsi üçün şərait yaradılmalıdır”.

Onun sözlərinə görə, ötən cümə baş prokuror Zakir Qaralovun adına müvafiq xahişlə müraciət edilib. Arif Yunusun vəziyyətinə gəlincə, o da həyəcan doğurur: “Son həftələr iki dəfə hipertoniya kriz keçirib, sol əlində iflicin yüngül formasının əlaməti var”.

Avqustun 11-də Bakı Apellyasiya Məhkəməsində Arif Yunusun şikayətinə baxılıb. Prosesdə onun özü də iştirak edib. Məhkəmə şikayəti təmin etməyib və birinci instansiya məhkəməsinin qərarını qüvvədə saxlayıb.

Onu da qeyd edək ki, həbs dalğasının gücləndiyi vaxtda Azərbaycanda siyasi məhbusların növbəti siyahısı hazırlanıb. Siyahıda 97 nəfər məhbusun adı var. Leyla Yunusun 1 ay öncə hazırladığı məhbusların siyahısında 109 nəfərin adı var idi. Müsavat başqanı İsa Qəmbər facebookda yeni məhbus siyahısı ilə bağlı belə bir status yazıb: “Leyla Yunus və Rəsul Cəfərovun birgə təşəbbüsü ilə siyasi məhbusların vahid siyahısının hazırlanmasını və cəmiyyətə təqdim edilməsini müsbət dəyərləndirirəm. Belə bir addıma çoxdan ehtiyac vardı. Müsavat Partiyasının belə bir siyahıya yanaşma meyarları kifayət qədər sadədir. İki əsas

prinsip var: a) siyasi məhbus olan heç bir şəxs siyahıdan kənardə qalmamalıdır, b) siyasi məhbus olmayan heç bir şəxs bu siyahıda olmamalıdır. Məncə, bu siyahı dediyim meyarlara əsasən cavab verir. Əlbəttə, son günlər həbs edilən günahsız insanlar da bu siyahıya əlavə ediləcək. Yəqin ki, Müsavat Partiyası Tərtər rayon təşkilatının sədr müavini Xaqani Məmməd də yaddan çıxmayacaq”.

Son həftədə hücumlara məruz qalan təşkilatlardan biri də Reportyorların Azadlığı və Təhlükəsizliyi İnstitutu (RATI) oldu. İnstitutun rəhbəri Emin Hüseynovdan isə hələ də xəbər yoxdur. Əvvəlcə onun həbs edildiyi, sonra isə ABŞ səfirliyinə siğindiyi xəbəri yayılıb. Lakin səfirliyin yaydığı açıqlamada RATI rəhbərinin onların ofisində olmadığını bildirilib. Səfirliyin 11 avqustda verdiyi ikinci bəyanatda bir daha RATI rəhbərinin onların ofisində olmadığını qətiyyətlə ifadə olunub: **“Bu xəbərlər həqiqətə tamamilə uyğun deyil. Emin Hüseynov ABŞ səfirliyində deyil”.**

□ **Cavanşir ABBASLI**

Ölkənin aparıcı müxalifət partiyaları baş verən son həbslərlə bağlı bir araya gəlib. Musavat.com-un məlumatına görə, müxalifət liderləri KXCP-nin qarargahında toplantı keçiriblər. Tədbirə KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu, Müsavat başqanı İsa Qəmbər, Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə, AXP sədri Pənah Hüseyn, ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu, BAP sədri Elşad Musayev, ALP sədri Əvəz Temirxan və başqaları qatılıb. Liderlər son günlər hüquq müdafiəçilərinin ard-arda həbs edilməsini müzakirə ediblər. Həmçinin bildirilib ki, hüquq müdafiəçilərinin müdafiəsini müxalifət öz üzərinə götürməlidir.

İlk olaraq çıxış edən KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu bildirib ki, ölkədə baş verən son

“Ölkə müxalifəti son həbslərlə bağlı bir araya gəldi”

Aparıcı partiyaların liderləri hüquq müdafiəçilərini müdafiə etmək üçün toplandı və bəyanat imzaladı

re aparıb, vəziyyəti dəyərləndirməsini təklif edib. M.Mirəlioğlu həmçinin toplantıda iki layihənin müzakirə ediləcəyini diqqətə çatdırıb.

AXP sədri Pənah Hüseyn isə bildirib ki, ölkə vətəndaşları və siyasi müxalifət 20 ildir faktiki olaraq repressiya şəraitində yaşayırlar: “Bizi ezən siyasi məhsuldar son həbslər isə ölkədə keyfiyyətə yeni bir situasiyadır. Bir qayda olaraq siyasi məhsuldar meydana gəlir, siyahı artır. Hazırda həmin siyahıları yazanların özləri də həbsdədir”. **Vəkil İntiqam Əliyevin** həbsdən danışan P.Hüseyn onun ofisində axtarış aparılmasının və sənədlərin, kompyuterlərin götürülməsinin də narahat edici məqam olduğunu vurğulayıb: “Ofisdən Avropa Məhkəməsi üçün hazırlanan sənədlər, dosyalar götürülüb. Təhlükə var ki, bir çox məhkəmə işləri tamamlanmaya, baxılmaya bilər”. O, həbslərin davam edəcəyini istisna etməyib: “Xeyli həbslər var və davamı da gözlənilir. Bunu istisna etmirəm. Həbs olunanların hüquqlarını müdafiə komitəsi yaradılmalıdır”.

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu isə qeyd edib ki, son həbslər ölkədə uzun illər baş verən

proseslərin davamıdır və ayrı-ayrı mərhələləridir: “İndi baş verən repressiya isə hökumətlə əməkdaşlıq etməyən təşkilatların sıradan çıxarılmasına hesablanıb. Bu da vətəndaş cəmiyyəti institutunu siyasi nəzarətə almaqdan ibarətdir. Məqsəd odur ki, iqtisadi rıçaqlarla vətəndaş cəmiyyəti nəzarətə alınsın. Bu proses bütünlüklə demokratiyanın sıradan çıxarılmasına yönəlib. Demokratiyanın boğulmasından söh-

dub və bildirib ki, əksəriyyət onu Azərbaycanda ləyaqət, şərəf, vicdan simvolu hesab edir: “Və bu, belədir. İntiqam müəllimin həbsdən sonra siyasi qüvvələrin bir araya gəlməsinin məntiqi var. Hakimiyyət hər birimizi həbs edə bilər, ancaq hamımızı həbs edə bilməz. Buna nail ola bilməyəcəklər”. Müsavat başqanı qeyd edib ki, ölkə müxalifəti atacağı addımları dəqiqləşdirməlidir: “Edəcəklərimiz plan-

“Hakimiyyət hər birimizi həbs edə bilər, ancaq hamımızı həbs edə bilməz”

bət gedir. Biz bunu bilməliyik. Xaricilər, beynəlxalq aləm Azərbaycanda demokratiyaya dəstək vermir. Xalq elə bilir ki, bu dəstək var və müxalifət o dəstəkdən istifadə edə bilmir”. Bununla belə, o, bildirib ki, müdafiə komitəsinin yaradılmasının effekti olmayacaq və başqa effektiv vasitələr fikirləşmək lazımdır.

Müsavat başqanı İsa Qəmbər də son həbs olunan hüquq müdafiəçilərindən, onların ölkənin demokratiyalaşması yolunda atdıqları addımlardan danışdı. O, İntiqam Əliyevin onun vəkilisi olmasını da xatırla-

laşdırılmalı, konkret işlər görülməlidir. Partiyaları əsasən fəallaşdırmaq cəhdi göstəririk. Düşünürəm ki, kütləvi tədbirlərə hazırlıq dövrü başlanmalıdır”.

Vahid Azərbaycan Milli Birlik Partiyasının sədri Hacibabə Əzimov isə deyib ki, müxalifət birləşsə, beynəlxalq dəstək veriləcək: “Belə halda sual olunur, biz nəyə görə, birləşməyib? Biz ancaq nəticələri müzakirə edirik, səbəbləri deyil. Bu baxımdan hesab edirəm ki, müxalifət düzgün mübarizə metodu seçməlidir”.

Azadlıq Partiyasının sədri

Əhməd Oruc bildirib ki, son həbs olunanlar Azərbaycan hökumətinə beynəlxalq başağırısı yaradan hüquq müdafiəçiləridir. O, həbslərin davamlı olmasının qarşısının alınması üçün müdafiəni möhkəmləndirməyi təklif edib.

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə isə problemin daha ciddi olduğunu vurğulayıb: “Problem çətin problemdir, ona görə səbəbləri axtarıq, bundan sonra necə olacaq, onu da axtarıq. Amma cəmiyyət yekdil deyil bu məsələdə. Bu tipli məsələlərdə də cəmiyyət ortaq dil tapa bilməyəcəksə, birgə ola bilməyəcəksə, mübarizənin mövqeyini müəyyən etmək çətindir”. İ.Ağazadənin sözlərinə görə, mübarizənin yolu aramaq üçün bütün qüvvələrin bir arada olmasını şərtləndirən bir addım atmaq lazımdır.

“Turan” informasiya Agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyev isə də həbs edilənləri müdafiə istiqamətində səyləri birləşdirməyi təklif edib. Digər çıxış edənlər də hüquq müdafiəçiləri Leyla Yunusov, Arif Yunusov, Rəşad Cəfərovun və İntiqam Əliyevin həbsdən narahatlıqlarını bildirdilər, həmçinin həbslərin davamlı olacağından narahatlıqlarını ifadə ediblər.

Sonda tədbir iştirakçıları adından həbs olunan hüquq müdafiəçiləri ilə bağlı bəyanat imzalandı. Bəyanatda baş verən həbslər siyasi repressiya aktı kimi hiddətə pislənir və tutulanların azad olunması tələb edilir. Həmçinin 2010-cu ildə Milli Məclisə keçirilən seçkilərin nəticələrindən Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə şikayət edən şəxslərin də həmin məhkəməyə müraciəti açıqlanıb.

Röya RƏFİYEVA
Fotolar müəllifindir

Azərbaycandan Türkiyədəki seçkilərə fərqli reaksiyalar

Müsavat xalqın mövqeyinə hörmət etməyin tərəfdarıdır, Əli Kərimli Ərdoğanı təbrik etdi, ADP lideri isə qardaş ölkənin totalitarizmə getdiyini düşünür; Fazil Mustafa: “Hizmət hərəkatı ilə mübarizə dərinləşəcək”

“Hələlik qeyri-rəsmi nəticələr açıqlanıb. Rəsmi nəticələrin elan olunmasını gözləyirik. Bəzi iddialara görə, seçkilərdə çoxlu saxtakarlıqlar qeydə alınıb. Bu iddiaların nə dərəcədə həqiqəti əks etdirdiyini öyrənmək lazımdır”.

Bu sözləri **Müsavat başqanının müavini Gülağa Aslanlı** Türkiyədə keçirilən prezident seçkilərinin nəticələri ilə bağlı danışarkən qeyd etdi. Onun sözlərinə görə, əgər seçkilər şəffaflıqla keçirilərsə, Müsavat Partiyası Türkiyə xalqının seçiminə hörmətlə yanaşmağın tərəfdarıdır.

AXP sədri Əli Kərimli isə Türkiyənin yeni prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanı təbrik edib. Təbrikdə deyilir ki, qardaş Türkiyə xalqı öz tarixində ilk dəfə olaraq, cümhurbaşqanını Böyük Məclisində - parla-

ment vasitəsilə yox, birbaşa, ümumxalq səsverməsi ilə seçdi: “Bu tarixi seçkinin qalibi isə Siz oldunuz. Sizi həm də ölkənin tarixində növbəti bir ilkə imza atmağınız münasibətilə səmimi qəlbənd təbrik edirik. Başılıq etdiyiniz AK Parti bundan əvvəlki seçkilərdə də böyük qələbələrə imza atıb. Partiyanız 2011-ci il parlament seçkilərində 50 faizə yaxın, bu ilki bələdiyyə seçkilərində isə 44 faizdən çox səs toplayıb. Bu birmənalı qalibiyyətlərin ardınca cümhurbaşqanı seçkisində də AK Partinin namizədi olaraq Si-

zin 52 faiz səsle ilk turda qalib gəlməyiniz qardaş Türkiyə xalqının çoxillik siyasi fəaliyyətinə verdiyi ardıcıl və sabit dəstəyi göstərir”.

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu isə dedi ki, bu türk xalqının seçimidir: “Ancaq seçkiyə gəlməyənləri əlavə etsək, hələ Ərdoğan tam legitim prezident deyil. Çünki yalnız seçkiyə gələnin səsini alıb. Gəlməyənlər də seçkini protest ediblər. Məsələn, Sezər seçkiyə getməyib”.

ADP lideri Türkiyənin sürətlə tərk partiya siyasi sistemə keçid etdiyini düşünür: “Belə vəziyyətdə problemlər içində olan Türkiyənin Azərbaycana dəstək verməsi mümkün olmayacaq. Allahdan arzumuzdur ki,

tək partiya sistem ləğv olunsun, AKP iki partiya bölünsün. Azərbaycan müxalifətinin işidir ki, öz mesajımızı qardaş ölkəyə çatdıraraq, Türkiyənin totalitarizmə gəlməsi ilə bağlı xəbərdarlıq edək. Çünki yekunda faciələrə gətirib çıxara bilər”.

S.Cəlaloğlu qapalı dövrənin başlanacağını istisna etmir: “Türkiyədə müxalifətin sıxışdırılması, təsirinin azalması, beynəlxalq ictimaiyyətin Türkiyəyə təsirinin olmaması ölkədə anti-demokratiyanın sürətlə inkişaf etdiyini göstərir. AKP iki partiya bölünməlidir. Əks halda bizdəki vəziyyət yaranacaq, qapalı dövrə başlanacaq. Bu halda “iblis hələsindən” qaçmaq mümkün olmayacaq”.

Deputat Fazil Mustafa isə Ərdoğanın prezident seçilməsindən sonra AKP ilə Hizmət hərəkatı arasında mübarizənin daha da kəskinləşəcəyini güman edir. F.Mustafanın sözlərinə görə, seçkidən sonra bu proses davam edəcək və Ərdoğan hakimiyyətini qorumaqda bu məsələdə haqlıdır: “Hakimiyyətdəki qüvvələr bu təhlükəni dəf etməlidirlər. Ancaq bu siyasəti xaricə köçürmək yanlış idi. Xaricdə bu ritorika ilə siyasət yürütmək ölkənin maraqlarına ciddi zərər vurdu. Necə ki Azərbaycanda bunu etdilər. Sıradan müəllimlər, şagirdlərini əziyyət çəkməsi doğru deyil. Afrika məktəblərinin bağlanması Türkiyənin itkisidir”.

Deputat dedi ki, Ərdoğan

kütləni siyasətə qoşmağa çalışır və ideoloji təməllər üzərində hərəkat edir: “Daxildə mübarizə daha da ciddi olacaq. Hakimiyyət tərəfindən addımlar olacaq. Daxildə digər qruplarla münasibətlər heç də yumşalmayacaq. Ərdoğanın İslamı hədsiz siyasiləşdirməsi problemlər yaradır. Çünki bir ölkədə hakimiyyətdə korrupsiya faktının ifşa olunması birmənalı qarşılanmır. İslamçı kimliyi ilə korrupsiya fəaliyyətinin üzə çıxması o dəyərlər baxımından mənfi qiymətləndirilir. Bunu başqa ideoloji zəmində etsə bu qədər təlatüm yaratmaz. Ərdoğan ritorikadan çox real xətti izləsə, Türkiyədə müsbət impuls yenidən əldə etmək mümkün olar”.

E.SALAMOĞLU

Sambo döyüşünün mesajı

Samir SARI

Prezidentlərin Soçi görüşündə bir neçə maraqlı hadisə olub. Başlıcası odur ki, regionun iki düşmən xalqı oturub ciddi-ciddi ölüm-qalım söhbəti olacağını gözlədiyi halda, Putinin Sarkisyan və Əliyevi sambo yarışına baxmağa dəvət etməsi özü məzəli hadisəydi.

Bu o zaman idi ki, təmas xəttində ara qarışırdı. Səngərdə üzü bəri dayanan Aşotun əli tətikdəydi və arada atırdı ki, azərbaycanlılar elə bilməsin, düşmən yatıb.

Eyni zamanda Tovuzun Ağbulaq kəndində yaşayan Rəy və anası Fəridə xanım evlərinin arxasındakı dikdirde düzəltdikləri səngərdə növbə çəkərək gözləyirdilər ki, birdən yenə erməni diversantları kəndə cumar, elə bir şey eləsələr, onları tutub rəşadətli hərbiçilərimizə versinlər, onlar da diversantı diz çökdürsünlər.

Soçidə sambo yarışının ilk döyüşü başlayanda düşmən prezidentlər yanaşıydılar, intəhası, Putin ortada oturmuşdu. Həmin vaxt onların ağılından keçənləri yüzdəyüz dəqiqliklə yazmaq mümkün deyil.

Amma Ermənistanla yüz minlərlə adam düşündü ki, ey ulu Astvas, sən özün Putinin üreyinə rəhm sal, prezidentləri dalaşmağa qoymasın, əgər onlar orda dalaşsalar, müharibə yenidən qızışacaq, diğalar öləcək, axçilər evdə qarıyacaqlar. Ona görə də ermənilər çıxıb müharibəyə qarşı mitinq edirdilər.

Belə bir vaxtda ölkəmizdə yüz minlərlə adam səmimi, bir o qədər də qeyri-səmimi şəkildə sosial mediada millitrist statuslar paylaşır, böyük ümidlə Soçiyə baxırdılar ki, ay nə ola, elə oradaca prezidentlər tutaşalar, Putin də onları aralaşdırmaya və Qarabağ müharibəsi başlaya, nəhayət, biz ermənilərin üstünə hücum edək. Bu tərəfdə hamı əmin idi ki, bu münasibəti yalnız müharibə yolu ilə həll etmək olar.

Hər iki ölkənin politoloqları da dinc oturmurdular, bir-birindən dərin, ağıllı, hətta müdrik şərhlər, analizlər verir, çıxış yolu göstərirdilər. Belə görünürdü ki, əslində, 26 ildən bəri davam edən münaqişəni çözmək elə də çətin deyil, sadəcə, siyasi iradə lazımdır.

Bu məsələyə dair rəy bildiren əcnəbi diplomatlar isə bir-birinin ağızına tüpürübmiş kimi deyirdilər ki, münaqişənin tənzimlənməsi yalnız sülh yolu ilə, danışıqlar vasitəsilə mümkün ola bilər. Yeni prezidentlər otursun, danışsın, yerdə qalanlar isə "xalq diplomatiyası" ilə məşğul olsun.

Sırf həmin əsnada ölkəmizdə "xalq diplomatiyası" ilə məşğul olanların bir neçəsini tutmuşdular və tutmaqda davam edirdilər. Yeni bu işin zibili çıxmışdı.

Samboçular kanatlarla əhatələnmiş boks ringindəki tətami üzərinə çıxanda Əliyev Putinin sağında, Sarkisyan isə solunda idi və hər üçü düğüncəli-düşüncəli yarışa baxırdılar.

Bayaqdı ha, idmançılarından biri diversantlara layiq çəvik hərəkətlə o birisinin üstünə cumdu və onun rəqibi kanatların arasından çıxaraq Putinin ayaqları altına düşdü. Keçmişdə özü də samboçu olmuş Putin cəld onu yerindən qaldıraraq ringə qayıtdı və yarışma davam etdi.

Mübarizənin sonunda rus samboçu amerikalı samboçuya qalib gəldi və Putin dönüb əvvəlcə mənalı-mənalı Əliyevə, sonra isə Sarkisyanı baxdı.

Əslində bundan sonra prezidentlərin oturub uzun-uzadı "Qarabağ münaqişəsi"ndən danışımlarına ehtiyac yox idi.

Rus samboçu amerikalı samboçuya qalib gələndə prezidentlərə, Ermənistan və Azərbaycan xalqlarına, eləcə də bütün dünyaya mesaj verilmişdi. Bu o demək idi ki, Amerika bu işə nəhaq qarışır, mənim döyüşçüm onun döyüşçüsünə qalib gəlir, Qarabağ mənlidir, siz də durun gedin, savaşmayın.

Beləcə, Soçi görüşü bu minvalla başa çatdı. Görüş zamanı yaşanan söz atışması, üz-göz turşudulması, sair gərginliklər təfərrüat idi, məsələni samboçu Tokov amerikalı rəqibi Cordani tətaminin üstündə cındır şəlpəyə çevirəndə həll etmişdi.

Budur, hamı qayıdıb gəlib vətəninə. Yeni xəbər ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Pakistan və İsraildən raketlər alır. Bax, gerek bizimkilər o boyda xərc çəkməzdən əvvəl bunu Putinlə məsləhətləşsələr: görək Putin qoyacağını o silahlardan istifadə edək?

Prezidenti Administrasiyası ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri Əli Həsənov Rusiya prezidenti Vladimir Putinin təşəbbüsü ilə Soçi şəhərində Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin növbəti görüşü ilə bağlı AzərTAc-a müsahibə verib. Həmin müsahibəni təqdim edirik:

ilə bütün Qafqaza göstərəcəyi mənfi təsiri dərinlən anlayır. Cənab V. Putin ikitərəfli və üçtərəfli danışıqlarda əsas diqqətini, ilk növbədə, atəşkəs rejiminin bərpası və qorunmasına, münaqişənin danışıqlar və sülh yolu ilə həll olunmasına və tərəflər arasında etimad mühitinin yaradılmasına yönəlmişdi. Digər tərəfdən, Rusiya prezidentinin münaqişə-

görüşdə, BMT qətnamələrinə istinad edərək, ilk dəfə idi ki, Ermənistanı işğalçı dövlət adlandırıb və bu dövlətin işğal olunmuş torpaqlardan qeyd-şərtsiz çıxmasının ən mühüm şərt olduğunu bəyan edib.

O ki qaldı Ermənistan prezidentinin mövqeyinə, bu ölkənin danışıqlardakı "arqument torbası", həmişəki kimi,

rüşlər Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq-Qarabağ münaqişəsinin nizamlanma prosesinə öz müsbət təsirini göstərəcəkdir.

- Serj Sarkisyan görüşdən sonra Ermənistan mətbuatına verdiyi açıqlamasında Azərbaycanı hədələyib və ölkəsinin Azərbaycanın bütün yaşayış məntəqələrini "Ağdama çevirmək" gücündə olduğunu iddia edib.

"Sarkisyanın mövqeyi" riyakarlıq

buketini"ndən ibarət idi"

Əli Həsənov: "Ermənistanın danışıqlardakı "arqument torbası", həmişəki kimi, bu görüşdə də boş çıxdı"

- Əli müəllim, avqustun 9-10-da Rusiya prezidenti Vladimir Putinin təşəbbüsü ilə Soçi şəhərində Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin növbəti görüşü keçirildi. Bu görüşün nəticələri haqqında nə demək olar?

- Məlum olduğu kimi, bu görüş iki ölkə başçıları arasında ATƏT Minsk qrupunun həmsədr ölkələrinin təşəbbüsü ilə birbaşa keçirilən 12-ci görüşdür. Əlbəttə, hər bir görüşdən müsbət nəticə gözlənilir. Çünki görüşdə də qeyd olunduğu kimi, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi artıq dünyanın ən uzun sürən münaqişələrindən biri "statusunu" almaqdadır. 20 ildən artıqdır ki, bu münaqişə Azərbaycanda, Cənubi Qafqazda dinc həyatı pozmaqla kifayətlənməyib, bütün Avrasiyada regional sülhü və təhlükəsizliyi təhdid edir. Odur ki müxtəlif formatlarda, xüsusən də ölkə prezidentlərinin birbaşa dialoqu çərçivəsində keçirilən belə görüşlər heç zaman izsiz qalmır.

Konkret olaraq Soçi görüşünün nəticələrinə gəldikdə, qeyd etməliyəm ki, son zamanlar Ermənistanın işğalçı qoşunlarının təxribatçı-diversiya qruplarının silahlı müdaxilələri və münaqişə bölgəsində baş verən qanlı toqquşmaların fonunda bu görüşün keçirilməsi zəruri idi. Əslində Rusiya prezidenti cənab V.Putinin təşəbbüsünü də, ilk növbədə, pozulmuş atəşkəsin bərpasına yönəlmiş sülh yaratma təşəbbüsü kimi dəyərləndirmək olar. Rusiya prezidentinin çıxışından da göründü ki, onun ölkəsi Minsk qrupunun üzvü və bölgənin ən böyük dövləti kimi Cənubi Qafqazda malik olduğu missiyanı - sülh və təhlükəsizliklə bağlı daşdığı məsuliyyəti dərinlən dərk edir və dövlətlər arasında hərbi münaqişənin yaranmasının dolayısı

nin "bu qədər uzanmasını proseslərin müsbət dinamikasına xələl gətirən bir amil" kimi dəyərləndirməsi də bu ölkənin Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin tezliklə həllinə pozitiv yanaşması kimi qiymətləndirilə bilər. Odur ki, Rusiyanın mövqeyini ümumi formada belə ifadə etmək olar: mövcud status-kvo tezliklə, sülh və danışıqlar yolu ilə aradan qaldırılmalıdır.

Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyev həmişə olduğu kimi, bu görüşdə də öz ölkəsinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin dinc yolla həllinə, Cənubi Qafqazda möhkəm regional sülhün bərqərar olmasına hamıdan çox çalışdığını, amma eyni zamanda işğal altında olan torpaqların qeyd-şərtsiz azad edilməsi ilə bağlı BMT-nin dörd qətnaməsinin yerinə yetirilməsini, qaçqın və məcburi köçkünlərin öz doğma yurdlarına geri dönməsini və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunmasının vacibliyini də əsas şərt kimi irəli sürüb. Prezident İlham Əliyev Rusiya prezidentinin iş-tirakı ilə keçirilən bu formatlı

bu görüşdə də boş çıxdı. Azərbaycan torpaqlarının işğal faktı və bu işğalın nəticələrinin aradan qaldırılması ilə bağlı BMT-nin məlum qətnamələri qarşısında Sarkisyanın irəli sürdüyü "arqumentlər" in heç bir əsası yox idi. Onun mövqeyi Azərbaycanın ünvanına kiçik əyalət şikayətlərindən təşkil olunmuş və heç bir real həqiqəti əks etdirməyən "riyakarlıq buketi"ndən ibarət idi.

Azərbaycanı hansısa "şərtə əməl etməməkdə" günahlandırmaq və Rusiya prezidentinə "bu qonşu ölkə haqqında kiçik vassal şikayətləri etmək" imperiya dövründə kiçik vassalların Rusiya çarına ünvanladığı "şikayət ərizələrini" və "dönoslarını" xatırladır. BMT-nin 4 qətnaməsi ortada ola-ola, Azərbaycanı hansısa kiçik bəhanələrlə günahlandırmağa başqa ad da vermək olmur.

O ki qaldı danışıqların ümumi nəticəsinə, analitiklərin fikrincə, Soçi görüşünün nəticələri, ümumən pozitiv qiymətləndirilə bilər. Doqquz aydan sonra ölkə rəhbərləri səviyyəsində birbaşa təmasların bərpa olunması, habelə digər formatlarda keçirilən gö-

- Açıqını deyim ki, Sarkisyanın əvvəllər və indi verdiyi bu tipli açıqlamalar Ermənistan ekstremitəfəkkürlü insanların rəhbərlik etdiyini açıq göstərir. Xatırlayırınsızsa, 2000-ci illərin əvvəllərində müsahibələrinin birində, o, etiraf etmişdi ki, ermənilər Xocalı soyqırımını törətməklə azərbaycanlılara qarşı cəza aksiyası həyata keçiriblər. Ancaq Sarkisyan unudur ki, nə indi ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində, nə də Azərbaycan həmin ölkədir. Elə həmin açıqlamasında Sarkisyan iqtisadi və hərbi gücün Azərbaycanın tərəfində olduğunu etiraf edir. Buna görə, biz də öz növbəmizdə onların nəzərinə çatdırmaq istərdik ki, əgər Ermənistan rejimi öz taleyini bundan sonra da sinamaq istəyirsə, qoy işğalçı siyasətini davam etdirdirsin.

- Əli müəllim, dünən qaradaş Türkiyənin tarixində ilk dəfə birbaşa seçkilər yolu ilə ölkə prezidenti seçilmişdir. Nəticələr artıq bəlidir. Cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğan bu seçkilərdə qalib gəlib. Bütövlükdə seçkinin nəticələrini və Ərdoğanın qələbəsini necə dəyərləndirirsiniz?

- Əvvəla, türk xalqını bu seçki münasibəti ilə ürəkdan təbrik edirəm. Həmişə olduğu kimi, bu seçkilər də demokratik və azad şəraitdə keçirildi və ədalətli seçkidə AKP-nin sədri cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğan qalib gəldi. Dost və qaradaş ölkənin prezidenti kimi, seçkilərdə qazandığı uğura görə, cənab Ərdoğanı təbrik edirik və ona Türkiyənin gələcəyi naminə həyata keçirdiyi siyasətinə də uğurlar arzulayırıq. Xalqın seçimi həmişə ən müdrik qərarlıdır və ona obyektiv qiymət vermək düzgün deyil. Türk xalqı belə məsləhət bilib və öz müdrik qərarını səsvərmə yolu ilə izhar edib. Bu seçimin nəticəsi olaraq türk xalqına və Türkiyə Cümhuriyyətinə uğurlar arzulayırıq. Dost və qaradaş ölkə kimi Azərbaycan Türkiyə ilə strateji tərəfdaşlığını və müttəfiqliyini indiyə qədər sürdürdüyü kimi, bundan sonra da davam etdirəcəkdir. Arzu edirik ki, həmişə olduğu kimi, bu dəfə də yeni seçilmiş Türkiyə prezidenti cənab Ərdoğan Türkiyəni ən doğru yolla gələcəyə götürsün və ilk xarici səfərini də Azərbaycana etsin.

Son vaxtlar Ermənistan silahlı birləşmələri və diversant qruplarının ordumuzun nəzarət etdiyi postlara qəfil hücumu nəticəsində cəbhə xəttində vəziyyət gərginləşib, hətta müharibənin başlayacağı ilə bağlı fikirlər də səslənir. Ümid Partiyasının sədri, millət vəkili İqbal Ağazadə vəziyyətin gərginləşməsi ilə bağlı "Reytinq" qəzetinə müsahibə verib və baş verənləri keçici gərginlik kimi dəyərləndirib:

-Baş verənləri sakit və emosiyasız qarşılamak lazımdır. Çünki Azərbaycan Avropa Şurasına daxil olarkən, 2006-cı ildə Avropa Birliyi ilə Yaxın qonşuluq siyasəti, 2008-ci ildə Şərqi Tərəfdaşlığı Proqramı çərçivəsində müqavilələri imzalayaraq Ermənistanla bərabər öhdəliklər götürüb. Bu, Ermənistanla Azərbaycan arasındakı konfliktin sülh yolu ilə həll olunması öhdəliyidir.

Bundan başqa ATƏT-in Minsk Qrupu çərçivəsində aparılan danışıqlarda da həmsədr dövlətlər konfliktin sülh yolu ilə həll olunması məsələsində ısrarlı mövqe tutur. Hesab edirəm ki, imzalanan müqavilələri, götürülən öhdəlikləri pozmağa nə Azərbaycanın, nə də Ermənistanın gücü var.

İkincisi, regionda elə bir vəziyyət yaranmayıb ki, bu sistem avtomatik dağılsın. Sadəcə olaraq, son günlər baş verənlər mövqe savaşıdır. Daha çox, Rusiyanın Cənubi Qafqazda hərəkət etmək, təsir savaşıdır və proseslər bundan uzağa getməyəcək. Təəssüf ki, insan tələfatı olur, əsgər itiririk. Bizim Ermənistan-Azərbaycan münasibəti çərçivəsində qazancımız olmur. Güman edirəm ki, regionda da, dünyada baş verən proseslər münasibətin status-kvosunu dəyişdirməyə yetərli deyil.

- Baş bu prosesdə Azərbaycan cəmiyyətinin, sırası vətəndaşın mövqeyini, baş verənlərə münasibətini necə qiymətləndirirsiniz?

-Vətəndaş siyasət yürütmür, siyasət və onun doğurduğu fəsadları, dövlət və dövlətin götürdüyü öhdəlikləri analiz etməyə borclu deyil. Vətəndaş üçün problem torpaqların işğaldan azad olunmasıdır, qələbə qazanılmasıdır. Sırası vətəndaş məsələyə bu pəncərədən baxır. Bütün emosiyalarında, yanaşmalarında, tələblərində, baxışlarında vətəndaşlar haqlıdırlar.

Qalan məsələlər isə yetkililərin probleimidir. Yəni, dövlət idarə edənlərin - fərqi yoxdur, bu gün kimdir, sabah kim olacaq, hər bir şey onların üzərindədir. Ona görə də bu prosesdə vətəndaşı nədəsə qınamaq olmaz. O, öz haqqını tələb edir, dövlət yetkililərinin vəzifəsi isə həmin borcu uyğun formada ödəməkdir.

-İqbal bəy, cəbhədə gərginliyin yarandığı ilk günlər müharibə çağırışları oldu.

"Müharibə daha çox Rusiya və Ermənistanın işinə yarıyacaq"

İqbal Ağazadə: "Gerçək olan budur ki, İrəvana Moskvanın müttəfiqi olmasına rəğmən Qərbdən dəstək var"

Hətta bəziləri ildırım sürətli müharibədən danışaraq bəyan elədi ki, qısa müddətdə qələbə qazansa, dünya da bizim yanımızda olacaq. Belə çağırışlar bərdə nə deyə bilərsiniz?

- Dövlət heç zaman ayrı-ayrı vətəndaşların, yaxud qrupların istək və arzularına uyğun siyasət formalaşdırmamalıdır. Hətta o istək və arzular millətin və dövlətin xeyrinə olsa belə. Vətəndaşlar, qruplar, xüsusən torpağı işğal olunan, köçkün, qaçqın düşən insanlar bu tələblərində nə qədər haqlıdırlarsa, dövlət idarə edənlər də dövlətin maraqlarını ölçüb-biçməklə addım atmaqda o qədər haqlıdır. Heç kimin tələbi ilə, çağırışı ilə dövlət idarə etmək olmaz. Dövlət idarə etməyin konkret düsturları, yolları var. O yolları, xətləri, maraqları yetkililər ölçüb-biçməlidir. Vətəndaş nə bilir ki, müharibə başlasa, Avropa Birliyi Azərbaycana hansı sanksiyalar tətbiq edər, iqtisadiyyatımız nə qədər zərər görər, siyasətdə nə qədər təklənərək, indiki mövqedən nə qədər geri çəkilib bilər. Ola bilsin ki, bu barədə ayrı-ayrı adamların məlumatı olsun. Ancaq onun bütün detallarını, mənfəi və müsbət tərəflərini yetkililərlər bilir. Ona görə

də vətəndaşın çağırışına haqq versəm də, dövlət idarə edənlərin dövlətin maraqlarını ölçüb-biçərək addımlar atmasını onların vəzifəsi hesab edirəm.

-Hazırkı situasiyada hansı mövqe seçilməlidir? İndiki status-kvonun saxlanılması bizim maraqlarımıza uyğundurmu?

-Bizim üçün Azərbaycanın maraqlarını ifadə edən siyasət yürütmək daha xeyirlidir. Mən hesab edirəm ki, bugünkü gündə müharibə və müharibəyə başlamaq daha çox Rusiyanın və Ermənistanın işinə yarayacaq. Rusiya müharibə olan yerlərdə daha çox güclüdür, daha çox qazanır. Nəzərə alsaq ki, Rusiyanın Ermənistanında hərbi bazası var və hərbi cəhətdən strateji müttəfiqidir, o zaman bizim xeyrimizə nəse olmayacağı şübhəsizdir. Azərbaycan Rusiya ilə hərbi müttəfiq deyil, olsa-olsa, Rusiya ilə yaxşı qonşu olmaq istəyir. Rusiya da qonşularına heç zaman ədalətli və demokratik mövqe sərgiləməyib. O, maraqlarını zor gücünə əldə edən qonşu tipində çıxış edib. Hər kəs maraqları üçün çalışsın, amma hamı maraqlarını başqalarının haqqı uğrunda təmin etməyə çalışsın.

Bu gün Azərbaycan dün-

məyə xidmət edən siyasətin gerçəkləşməsində Qərb dövlətlərinə də, Avropa Birliyindən olan bezi dövlətlərə də, o cümlədən Türkiyəyə də yardım etməliyik. Rusiyanın əlinə alınan Ermənistan artıq Avropa Birliyi ilə eyni giosiyasi coğrafiyada olan Azərbaycana münasibətdə dəyərlərini dəyişməyə məcbur olmalıdır. Amma bu gün Ermənistan həm Rusiyanın, həm də Qərbin yanındadır və dəyərlər anlayışı da yoxdur. Bu dəyərlər sərf edəndə Rusiya dəyərləri, sərf etməyəndə Avropa dəyərləri olur. Belə bir şəraitdə Azərbaycan hansı vəziyyətdə olursa-olsun məğlub duruma düşəcək. İlk növbədə Ermənistanı elə bir duruma gətirmək lazımdır ki, Azərbaycan və Ermənistan eyni siyasi coğrafiyada, eyni dəyərləri paylaşsın. Bundan sonra artıq məcbur olub eyni münasibətlər sərgiləyəcəklər. Bu xüsusda da vaxtilə Türkiyə ilə sərhədlərin açılması məsələsində ısrar edirdim. Bu gün də hesab edirəm ki, ən böyük amillərdən biri Türkiyə-Ermənistan sərhədlərinin açılması və Ermənistanın üzünün Rusiyadan fərqli bir yerə çevirməsinə şəraitin yaradılmasıdır.

- Cəbhədəki gərginlik fonunda prezidentlərin Soçidə görüşü məsələsi gündəmə gəldi. Necə düşünürsünüz, görüşlərə yenidən start verilməsi nəyə hesablanıb, diplomatiya ilə nəse əldə etmək mümkündürmü?

-Hesab edirəm ki, bu görüş Ermənistan-Azərbaycan konfliktinin gərginləşməsinin qarşısını almaq üçündür. Yəni, atəşkəs rejiminin pozulması və cəbhə xəttində qarşıdurmanı aradan qaldırmaqda Rusiyanın rolunun daha qabarıq nəzərə çatdırılmasına xidmət edən bir görüşdür. Bu səbəbdən də mən, hər hansı nəticə gözləmirəm. Olsa-olsa tərəflərə tövsiyə olunacaq ki, cəbhə xəttində sabitlik qorunub saxlansın. Bundan fərqli hər hansı fundamental dəyişiklik mümkün deyil.

-Soçi görüşünün Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı yeni bir mərhələnin başlanğıcı olduğu bildirilir...

- Fərqli coğrafiyada-biri Avrasiya siyasi coğrafiyasında, digəri Avropa siyasi coğra-

fiyasında olan dövlətlərin ortaq mövqeyə gəlməsi çətin məsələdir. Rusiyanın dövlətlərə fərqli münasibəti və fərqli maraqları var. Belə olan təqdirdə, burada heç bir yeni dəyərlərin, yaxud yeni prinsiplərin gündəmə gəlməsindən söhbət gedə bilməz. Rusiya Ermənistan-Azərbaycan konfliktində dominant rol oynamağa çalışır. Çünki konflikt təşkil edən, onun arxasında dayanan tərəfdir, amma təkləyişi də yoxdur. Bu dəyərlər sərf edəndə Rusiya dəyərləri, sərf etməyəndə Avropa dəyərləri olur. Belə bir şəraitdə Azərbaycan hansı vəziyyətdə olursa-olsun məğlub duruma düşəcək. İlk növbədə Ermənistanı elə bir duruma gətirmək lazımdır ki, Azərbaycan və Ermənistan eyni siyasi coğrafiyada, eyni dəyərləri paylaşsın. Bundan sonra artıq məcbur olub eyni münasibətlər sərgiləyəcəklər. Bu xüsusda da vaxtilə Türkiyə ilə sərhədlərin açılması məsələsində ısrar edirdim. Bu gün də hesab edirəm ki, ən böyük amillərdən biri Türkiyə-Ermənistan sərhədlərinin açılması və Ermənistanın üzünün Rusiyadan fərqli bir yerə çevirməsinə şəraitin yaradılmasıdır.

-İqbal bəy, indiki situasiyada Azərbaycanın siyasi qüvvələri, xüsusən də müxalifəti hansı mövqedə dayanmalıdır? Bu prosesdə müxalifətin üzünə düşən bir missiya varmı və onu yerinə yetirirmi?

-Azərbaycan siyasi düşərgəsi- müxalifəti, cəmiyyəti Ermənistan-Azərbaycan münasibətinə münasibətdə vahid mövqedən çıxış etməlidir. Kimin kimdən incikliyi varsa, kənara qoymalı, bu məsələdə vahid qüvvə kimi ortaya çıxmalıdır. Bu, ayrı-ayrı partiyanın, düşərgənin problemi deyil, Azərbaycan xalqının probleimidir. Ona görə də hamımızın bu məsələdə baxışları, mövqeyi vahid olmalıdır. Hətta cəbhədə nə qədər gərginlik olsa belə, Allah eləməmiş, məğlubiyyət olsa belə, daxili vəziyyətin gərginləşməsinə, ölkə daxili problemlərin cəbhətrafi problemlərin fəvqünə qalxmasına imkan verməməliyik. Çünki zaman-zaman biz bu kimi məsələlərdə itirmişik. Ermənistan-Azərbaycan konfliktində məğlub olduğumuzun ən böyük səbəblərindən biri daxili konfliktləri və daxili mübarizəni iki ölkə arasındakı münasibətin üzünə qaldırmağımızdır. Bundan sonra o tərəfə baxmışıq və düşünmüşük ki, hakimiyyət dəyişsə münaqişəni özümüz həll edəcəyik. Bu təfəkkürlə, bu yanaşma ilə uzun illər torpaqlarımızı itirmişik, itirə-itirə də davam edirik. Bu gün heç bir halda, xüsusilə də Rusiyanın yeni itti- faq qurmaq istədiyi, yeni SSRİ coğrafiyası yaratmağa çalışdığı bir vaxtda daxili qarşıdurmaya getmək olmaz.

Quzu kababının təsviri

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Reportyorların Azadlığı və Təhlükəsizliyi İnstitutunun (RATI) ofisi, yanılmıramsa, müxalif fikirli insanların mətbuat konfransı keçirtmək üçün sonuncu məkan idi. Hakimiyyət onu da möhürləyəndən sonra ölkəmizdə artıq qurd quzu ilə otlayır. Kırlovun məşhur təmsili yadınıza gəlirmi? Quzu çayın aşağısında suyu bulandırdığı üçün çayın yuxarısında yaşayan qurd onu yeyirdi. Bax, söhbət həmin qurd və quzudan gedir. Əhvalat bir qədər də "Quzuların susması" qorxu filmi xətridir. Buffalo Bill Leyla Yunusun dərisini soyur, Hannibal Lektor və Klarissa Starling isə hüquq mühafizə orqanlarında çalışırlar, QHT-ləri oğurlamaq əməliyyatında əməkdaşlıq edirlər.

Döyüş qeyri-bərabər şəraitdə, çox zaman qaydasız keçirilir və ilk baxışdan elə görünür ki, uca millətimiz burada məğlubiyyətə məhkumdur. Hətta adam az qalır mürciət yazsın: "Nəft borusunu yerə qoyun, təkbətək dalaşaq".

Ancaq nəyə görə? Dalaşmaq bütün hallarda mənasız hərəkətdir. Azad insan hər yerdə azaddır. Qul isə hər yerdə quldur. İstər "Ferrari"də gəzsin, istər eşşək arabasında. İstər müstəntiq Lombalanskinin qarşısında dayansın, istər yeni rus çarının. Bir az komfortda problem ola bilər, o da keçib gedən şeydir. Avropalıların indi dünyanın barbar regionlarına cərrah bıçağı ilə yox, pişim-pişimlə yanaşmasının fəlsəfəsi bundadır. Məsələn, rus ayısını dəli edəcəksən, milyonlarla ac insanın yürüşünə məruz qalacaqsan.

Komfort demişkən, Azərbaycanın ən narahat ürəkli insanları bu saat Kürdəxanı zindanında saxlanılır, dünnən onlardan biri, gənc NIDA-çı dustaq, gözəl insan Məhəmməd Əzizovun doğum günü idi. Onu təbrik edərək və üzündəki işığı hər zaman qorumasını istəyirəm.

RATI-nin bağlanması qayıdaq. İndi təşkilatın adındakı "azadlıq və təhlükəsizlik" sözləri bir az ironik görünür. O cümlədən, yapistlərin qeyri-hökumət təşkilatlarına basqınlarının mənası var. Onların qurduğu rejim tələb edir ki, Azərbaycanda "qeyri-hökumət" deyərək heç bir şey qalmasın. Hər şey hökumətin olmalıdır. Jurnalistika, partiyalar, vətəndaş cəmiyyəti, teatr və şadlıq sarayları, stadionlar və brifinq salonları, heykəllər və qəbristanlıqlar, ər-arvad çarpayılı və sünnet lojalrı - qisası, görünən və görünməyən nə varsa hamısı hökumətə tabe etdiriləcəkdir. "Hamımızın bir vətəni var, bu, Azərbaycandır" şüarının mənası bu idi.

Xarici imperialist dairələrin cavabını da vermişik. Almaniyə çökür, ABŞ müstəqil siyasətimizə burun soxmaq istəyirdi, Şimaldan isə günəş doğur. Nəriman Nərimanovun Bakının ən hündür yerlərindən birindəki heykəli indi məğrur görünür. Lazım gəlsə sərhədləri bağlayıb təzədən ruslarla birləşərik. Problem də yoxdur - ruslar artıq prosesə start veriblər. 11-ci ordu gələr, o zaman baxarıq bu imperialist RATI-matilər nə vəziyyətə düşəcəkdir! Lazım gəlsə yoldaş Lombalanski təzədən Bərdəyə mer qoymaq mümkündür. Üzr istəyirəm, ispalkom. Mer-zad köhnə söhbətə çevriləcək. İnşallah, Parisə yolumuz da bağlanar, görüb-görəcəyimiz Arbat olar. Lənətə gəlmiş kapitalist avtobusları marşrutdan çıxarılar, təzədən PAZ-a minərik. Necə də gözəl adı var... Yeri gəlmişkən, srağagün Moskvada bu tip sovet avtobuslarının nümayişini keçirdiblər. Nostalji deyil, yaxın gələcəyin fəaliyyət proqramıdır.

Nə qədər ki, quzular susur, həmişə belə olacaq. Ancaq quzuların səsi də elə üsyankar və romantik deyildir. "Məəəə" - vəssalam. Burda dəhşətli nə var ki? Söz düşmüşkən, dünən bir kafe gördüm, onun qabağında guya verilən yeməkləri reklam etmişdilər və "quzu kababı" yeməyinin qabağında... ana qoyunun boyuna sarılmış qıvrım tüküklü bir quzu fotosu verilmişdi.

Çox vəhşi yaradıcılıqdır.

Azərbaycan-Ermənistan münaqişəsində dönüş dövrü başlayıb

Bəli, qeyri-müəyyənlik hələ davam edir. Soçidən sonra Azərbaycan-Ermənistan hərbi teatrında vəziyyətin necə olacağını demək olduqca çətinidir. İndi yalnız ehtimallar səslənir. Kimi Soçi prosesindən sonra hərbi qarşıdurmanın daha mürəkkəb fazaya keçəcəyini deyir, hətta müharibənin başlayacağını iddia edir. Kimi də əksinə, qarşıdurmanın nisbətən səngiyəcəyini, onun bu vaxta qədər adət olunan hala gələcəyini proqnozlaşdırır.

Təbii ki, bunlar yalnız ehtimallardır. Amma çox maraqlıdır ki, əcnəbi təhlilçilər və diplomatlar belə bütün hallarda Azərbaycan-Ermənistan münaqişəsində dönüş dövrünün başladığına işarə edir, hətta bu münaqişənin daha donmuş münaqişə olmadığını iddia edir.

Ermənistandakı siyasi atmosfer bizə belli olmasa da, Azərbaycandakı ovqatı seyr etmək və müəyyən nəticələr çıxarmaq o qədər də çətin deyil. Düzdür, avqustun 6-da döyüş bölgələrinə səfəri zamanı İlham Əliyev çox sərt, hətta bir qədər müharibə ruhlu bəyanatlar versə də, yəni də Soçiyə yollandı.

Bu isə o deməkdir ki, hərbi teatrda birdəfəlik dönüş etmək və yaxud da ki, Bakıda deyildiyi kimi, müharibənin ikinci fazasına başlamaqla bağlı hələ müəyyən təərəddüdlər var, baxmayaraq ki, hərbi ritorika yenə də özünün pik həddinə çatıb.

Ölkə hərbi vəziyyətə yaxın atmosfer içindədir - Ermənistanla istənilən təmas pislənir, hətta birgə regional layihələr həyata keçirən QHT-lər belə tənqid və bəzən də təhdid obyektinə olurlar...

Amma müharibə ritorikası elə bir şey deyil ki, tamamilə ona aludə olasan. Elə bəzi QHT liderlərinin dediklərində də müəyyən qədər məntiq var. Məsələ bundadır ki, heç bir hərbi qarşıdurma, lap elə müharibə də əbədi olaraq davam edə bilməz, bunun da bir sonu var.

Xüsusən də nəzərə almaq lazımdır ki, ölkə rəsmiləri özləri də etiraf edir ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində Dağlıq Qarabağ özünüidarəetmə statusu verməyə və erməniləri Azərbaycanda qalıb yaşamasına razıdır. Deməli, münaqişədən sonrakı dövr haqqında da, necə deyərək, post-konflikt dövrü haqqında da düşünmək lazımdır. Buna xalq və yaxud da ki, əcnəbilərdə deyildiyi kimi, ikinci plan diplomatiyasında "bir qapını açıq saxlamaq" deyirlər...

Bu gün Azərbaycan rəsmilərinin çıxışlarında, bəyanatlarında bir element çatışmır: bu, da Dağlıq Qarabağdakı ermənilərə ünvanlanan birgəyaşayış və Ermənistandakı ermənilərə istiqamətlənən qonşuluq çağırışlarıdır.

Düzdür, müəyyən tədbirlərdə Ermənistan tərəfinin iştirakına imkan yaradılır.

Soçi görüşü Sərkisyanı ruhlandırır

İşğalçı ölkənin rəhbəri həm konstruktiv görünmək istəyir, həm də Azərbaycanı hədələyir...

Siyasi analitiklərin diqqəti indi də prezidentləri Soçi görüşü və onun mümkün nəticələrinə yönəlib. Təbii ki, olaya həm Azərbaycanda, həm də Ermənistanda ən müxtəlif aspektlərdən qiymətlər verilməkdə, təxminlər irəli sürülməkdədir.

Məsələn, **azərbaycanlı nüfuzlu politoloq, sabiq dövlət müşaviri Vəfa Quluzadəyə** görə, Soçi görüşünün əsl səbəbi Rusiyanın Azərbaycandan iqtisadi, ticarət və maliyyə güzəştləri qoparmaqla bağlı olub (publika.az). "Rusiya müharibədə maraqlı deyil. Deməli, Ermənistan da buna getməyəcək. Bunların hamısı şou idi. Rusiya cəbhədə gərginlik yaradaraq Azərbaycana təzyiq göstərmək və Soçi görüşünü təşkil etmək istəyirdi. Məqsəd Azərbaycanla müxtəlif məsələləri həll etmək idi. Çünki Rusiya sanksiyalara məruz qalıb və Azərbaycanla iqtisadi əməkdaşlıq ona lazımdır. Orada Sərkisyanın iştirakına ehtiyac da yox idi. Putin yalnız İlham Əliyevi Soçiyə dəvət etsəydi, bu, Rusiyanın Ermənistanı satdığına dair əsassız iddialara səbəb olardı. Halbuki bu, heç vaxt mümkün deyil. Soçi görüşü iqtisadi məsələlərin Azərbaycanla üzvəüz müzakirə olunması üçün təşkil olunmuşdu".

Öz növbəsində prezident Serj Sərkisyan münaqişənin həlli

Müharibə necə, olacaqmı? - Təhlil

Bakıda, müharibənin ikinci fazasına başlamaqla bağlı müəyyən təərəddüdlər var; lakin hərbi ritorika özünün pik həddinə çatıb; Ölkə hərbi vəziyyətə yaxın atmosfer içindədir...

Seyrək şəkildə olsa da, Ermənistan sülh xarakterli çağırışlar edilir. Məsələn, Rusiya ilə Ermənistan arasında qazla bağlı anlaşılmazlıq yarananda Azərbaycan rəhbərliyi buna dərhal reaksiya verdi, Ermənistanı qazla təchiz etməyə hazır olduğunu bildirdi.

Bundan xeyli əvvəl isə Bakı-Ceyhan xəttini Ermənistandan keçirmək haqda planlar vardı. Ermənistan buna da reaksiya verməmişdi.

Ona görə də hərbi ritorikanın birtərəfli olduğunu demək çətin - Ermənistan da öz növbəsində çox sərt, hətta hərbi məzmunlu diplomatiya yürüdür... Amma bu, çıxış yolu deyil. Səhvlərin aradan qalxması onların etirafından və bununla

səsləri səngiməyəcək, tərəflər sərhəddə və təmas xəttində biri-birini, dinc əhalini atəşə tutmaqda davam edəcəklər...

İndi bir ildən sonra olsa da Rusiyanın vasitəçiliyi müəyyən təmas yaradıldı. Hərçənd, D.Medvedevin vaxtında bu təmaslar daha intensiv idi, amma ortaqda nəticə yox idi.

İndi estafeti V.Putin götürmək istəyir və çox yaxın vaxtlarda bunun da effektivliyini yoxlamaq mümkün olacaq. Necə deyərək, hər şeyin aynası zamanıdır, zaman özü hər şeyi yerbəyer edəcək, bu həddin də nə qədər effektiv olduğunu göstərəcək...

Gözləmək isə bizim üçün çətin deyil. Düz 21 ildir ki, gözləyirik...

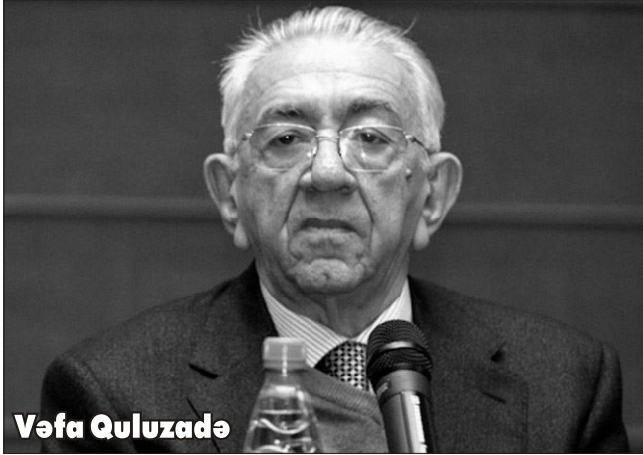
□ Hüseynbala SƏLİMOV

dən də çəkinməyib. "Ermənistan 300 kilometr məsafəni vura biləcək elə ballistik raketlərə sahibdir ki, onlar çox qısa zaman ərzində Azərbaycanın istənilən inkişaf etmiş yaşayış məntəqəsini Ağdam kimi xarabalığa çevirə bilər". axar.az xəbər verir ki, bu açıqlamanı Serj Sərkisyan "Armenyus" televiziyasına müsahibəsində deyib.

O, Azərbaycan ordusunun nəyə qadir olduğunu yaxşı bildiklərini söyləyib: "Azərbaycan Prezidenti çox gözəl bir şey söylədi ki, tərəflər bir-birlərinin imkanlarını yaxşı tanıyırlar. Həqiqətən, biz yaxşı bilir ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri hansı imkanlara sahibdirlər. Azərbaycanın rəhbərliyi də bizim haqqımızda yaxşı məlumata sahibdir. Mən bunu çəkinmədən deyirəm ki, əgər müharibə başlasa, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Naxçıvandan İrəvan sərhədlərinə çata bilər. Amma bu şeylər cəzasız qalmayacaq və Azərbaycan rəhbərliyi bunu çox yaxşı bilir. Bu seçim məsələsidir. Əgər bu insanlar taleyi yoxlamaq istəyirlərsə, əgər onlar genişmiqyaslı əməliyyatlardan qaçıb Ermənistanın sərhədyanı yaşayış məntəqələrini nişan seçməyi qərara alıblarsa, o zaman gərəkdir bunun cavabdehliyi barədə də düşünsünlər".

Göründüyü kimi, işğalçı ölkənin rəhbəri Soçidən sonra həm konstruktiv görünmək istəyir, həm də Azərbaycanı hədələyir. Təbii ki, Kremlin dirijor çubuğu ilə...

□ Siyasət şöbəsi

Vəfa Quluzadə

Xəbər verdiyimiz kimi, avqustun 10-da Soçidə Putinin təşəbbüsü və vasitəçiliyi ilə Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri arasında görüş keçirilib. Görüş zamanı Rusiya prezidenti bildirdi ki, Qarabağ probleminin həllinin tapılması üçün səbir, müdriklik və bir-birinə qarşılıqlı hörmət lazımdır. Putin deyib ki, danışıqlar zamanı hər iki prezidentin problemi sülh yolu ilə həll etmək istəyinə müsbət yanaşır:

"Mən böyük məmnuniyyətlə bəyan edirəm ki, Azərbaycan prezidenti problemi dinc yolla həll etməyin vacibliyinə diqqət yetirdi. İndi isə siz (Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyanı nəzərdə tutaraq-red.) bu haqda öz fikrinizi dediniz. Bu, əslində ən başlıca məsələdir. Çünki insanların ölümündən böyük faciə ola bilməz. Xoş niyyət varsa, istənilən müəkkəb məsələni həll etmək olar. Mənə elə gəlir ki, belə bir xoş məram həm Azərbaycan, həm də erməni xalqında var".

Qeyd edək ki, Soçi görüşü xüsusi bir razılığa və ya ortaqlıq bəyannamə olmadan başa çatıb. Ancaq diqqətçəkən məqam görüş zamanı Putinin danışıqların rəsmi hissəsindən əvvəl qeyri-rəsmi 3-lü müzakirələrin aparılmasına işarə etməsi oldu. Belə görünür ki, liderlər münəqişə haqda daha əvvəl birlikdə detallı müzakirələr aparıblar. Bunu görüşdən sonra mətbuata açıqlama verən Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrovun dedikləri də qismən təsdiqləyir. S.Lavrov bildirdi ki, Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri Dağlıq Qarabağ məsələsi üzrə dialoqu davam etdirmək istəyini ifadə ediblər.

Sabiq dövlət müşaviri, politoloq Vəfa Quluzadə Soçi görüşünü "Yeni Müsavat"a şərh

edərkən bildirdi ki, Soçi görüşündə əsas məqsəd münəqişəni həll etmək deyildi. Ekspertin fikrincə, bu görüş daha çox Rusiyanın öz maraqları naminə təşkil olunmuşdu: "Yeni Dağlıq Qarabağ məsələsini həll etmək, hətta Azərbaycanı Gömrük İttifaqına cəlb etmək imkanları da sifirə bərabər olduğuna görə, bu cəhdlər də düşünürəm ki, o qədər də güclü olmayıb. Bütün atəşkəs xəttində olan tərziyətlər Azərbaycanı təzyiqlik məqsədi güdürdü. Bu təzyiqlər edildi. Lakin Azərbaycan da öz cavablarında göstərdi ki, müharibə edə bilər. Ancaq müharibə indiki şəraitdə Rusiyanın xeyrinə deyil. Ona görə ki, müharibə zamanı biz nə qədər çətin vəziyyətə düşsək də, Ermənistan daha pis vəziyyətə düşəcək. Bu da Rusiya üçün böyük yük olacaq. Bundan başqa Rusiyanın bu dəqiqə əsas problemi Qərbin sanksiyalarını özündən uzaqlaşdırmaq və ya sanksiyalara baxmayaraq özünü qoruyub saxlamaqdır".

V.Quluzadənin fikrincə, indiki Rusiya üçün Azərbaycanla iqtisadi sahədə əlaqələri gücləndirmək daha vacibdir. Bu səbəbdən də görüşdə əsas mövzunu Rusiya-Azərbaycan əlaqələri olduğunu deyən V.Quluzadəyə görə, Soçi görüşündə əvvəldən də Qarabağ münəqişəsinin həlli ilə bağlı ciddi göz-

"Soçi görüşü Rusiya üçün lazım idi"

Vəfa Quluzadə: "Moskva Qərbin sanksiyalarından özünü necə müdafiə etmək və Azərbaycandan bu işdə necə istifadə etmək məqsədi güdürdü"

lənətilər olmayıb: "İndi Azərbaycan Rusiya üçün olduqca maraqlıdır. Çünki Azərbaycanda həm neft var, həm qaz var, ölkəyə güclü maliyyə axını var. Üstəlik Azərbaycanın yüngül sənayesi, ərzaq sənayesi, meyvə-tərəvəz istehsalı var. Hazırda Qərb Rusiyaya qarşı sanksiyalar tətbiq edir, Rusiya özü də Qərb məhsullarından imtina qərarı verib. Amma Rusiya bu məhsulları haradansa almalıdır. Rusiya Azərbaycan özü üçün qapı kimi görmək istəyir. Azərbaycanın banklarından maliyyə sanksiyalarını dələmək

çünki heç kəs Soçidən ciddi nəşə gözləməyirdi, ona görə də işiqləndirilmədi".

V.Quluzadə deyir ki, Lavrovun görüş sonrası verdiyi açıqlaması da danışıqlar zamanı Qarabağ məsələsinin prioritet olmadığını göstərir: "Lavrov dedi ki, əsas məsələlərdə ciddi bir irəliləyiş olmayıb. Əsas məsələ Qarabağ məsələsi və Azərbaycanın Gömrük İttifaqına üzvlük məsələsi idi. Burada heç bir şey olmayıb, amma şeytan detallardadır. "Çox məsələlər razılaşdırılıb, detallar qalıb" kimi ifadələr işlədib. Mənim yadıma düşür ki,

baycandan bu işdə necə istifadə etmək məqsədi güdürdü. Azərbaycan isə mən bunu dəfələrlə demişəm, yenə də deyirəm ki, Rusiya ilə hər cür əməkdaşlığa gedəcəkdir, yalnız əsas məsələdən başqa. Yeni suverenliyin açarını Rusiyaya verməyəcək. Rusiya isə bu suverenliyi güclə almaq iqtidarında deyil".

Bəs Soçi görüşündən sonra Qarabağda müharibə başlaması ehtimalı nə qədər güclüdür? V.Quluzadə deyir ki, Rusiya müharibənin başlanmasına razı olmaz. Ancaq politoloq fikrincə, hazırkı vəziyyət Azərbaycanın xeyrinədir: "Mən əminəm ki, müharibə ehtimalı yoxdur. Çünki Ermənistan müharibəni istəmir, Rusiya da müharibədə maraqlı deyil. Rusiya iki cəbhədə döyüşmək istəmir. Rusiya bu gün onu düşünür ki, Ukraynadan necə salamat çıxsın. Çünki Ukraynada rusların işi pisdir, Ukrayna ordusu günü-gündən toparlanır, separatçılara zərbələr endirir. Rusiya üçün birbaşa Ukraynaya daxil olub döyüşlərə qatılmaq ölümcül zərərdir, bunu edə bilmir, məsafədən də separatçılara kömək fayda vermir. Ona görə də mən hesab edirəm ki, bütün bu hadisələr əslində Azərbaycanın xeyrinə işləyir. Çünki Rusiyanın Qərblə bu cür qarşıdurması onun sonunu gətirəcək. Mən demirəm ki, bu, 10 gündə, bir ayda olacaq. Ancaq bu qarşıdurma davam etdikcə Rusiya pis günə düşəcək, zəif-

lənəcək. Ona görə də Rusiyanın dünya siyasətində və regionda da sözü, çəkisi azalacaq. Bu da bizim xeyrimizədir".

V. Quluzadə deyir ki, Ermənistanın Dağlıq Qarabağsız Gömrük İttifaqına daxil ola bilməyi ilə bağlı Lavrovun açıqlaması absurddur və tətbiqi mümkün deyil: "Lavrov bəyan edib ki, Ermənistan Gömrük İttifaqına Dağlıq Qarabağsız daxil olur. Bu bəyanat tamamilə saxta bir bəyanatdır və mənasızdır. Birincisi, Ermənistanın Gömrük İttifaqına daxil olma məsələsi absurddur. Çünki Ermənistan faktiki olaraq Rusiyanın bir əyaletidir. Ermənistanın GI-yə daxil olub-olmamasının heç bir mənası yoxdur. Özü də heç bir maddi imkana malik olmayan, dotasiya ilə yaşayan ölkədir. Ermənistanın Gömrük İttifaqında iştirakı Rusiyaya heç nə vermir. O ki qaldı Dağlıq Qarabağsız daxil olmasına, bu da yalandır. Ona görə ki, torpaqlar işğal altındadır və Ermənistanı cəlb etməyə imkan vermir. Ona görə də əgər Ermənistan GI-yə daxil olursa, DQ daxil olursa, zaman gərək Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında blok-postlar qoyacaq. Ya da bunu ATƏT-ə əsasən və o malları Dağlıq Qarabağda gediş-gəlməyini yoxlasın. Ancaq bu da mümkün deyil. Olmayan yerdə belə bəyanatlar vermək isə tamamilə qeyri-ciddidir".

□ KƏNAN

"Mən əminəm ki, müharibə ehtimalı yoxdur"

üçün istifadə etmək, eləcə də digər məsələlərlə bağlı, həmçinin Azərbaycanın investisiyalar cəlb etmək istəyir. Məsələn, Azərbaycan Rusiyaya investisiya qoya bilər, bu bizim xeyrimizədir. Bu kimi bir çox məsələlər var. eyni zamanda Rusiya özünü regionda güclü, söz sahibi olan ölkə kimi göstərməyə çalışır, lakin buna nail olmadı. Çünki Qərb hər məsələni dəqiq şəkildə dəyərləndirir. Baxın, Qərb KİV-də Soçi görüşünə bir sətir də yer ayırmadı. Nə SNN, nə BBC, nə "Euronews" Soçi görüşünə yer ayırdı. Yalnız üçüncü dərəcəli saytlarda və QHT portallarında bu barədə xəbərlər və şərhlər oldu.

1990-cı illərdə dövlət müşaviri postunda çalışanda belə bəyanatlar verirdim ki, "demək olar ki, məsələlərin 90 faizi razılaşdırılıb, qalıb 10 faizi". Bilirsiniz, bu gülcüdü. Etiraf edirəm ki, mənim də ondakı bəyanatların gülcüncü idi. Çünki əsas məsələ işğal olunmuş torpaqların azad olunmasıdır. Qalan bütün məsələlər həll olunub, yalnız bu qalıb. Bu isə o deməkdir ki, heç bir məsələ həll olunmayıb. Üstəlik danışıqlarda belə bir prinsip var, əgər hər şey razılaşdırılmayıbsa, deməli heç nə razılaşdırılmayıb. Ona görə də bu Soçi görüşü yalnız və yalnız Rusiyanın Qərbin sanksiyalarından özünü necə müdafiə etmək və Azər-

Müxalifət Soçi görüşünü dəyərləndirdi

Gülağa Aslanlı: "Putin itirilmiş nüfuzunu bərpa etməyə çalışır"

Xəzər Teyyublu: "Nəticə etibarilə sənəd imzalanmadı, hər hansı bəyanat olmadı"

Sərdar Cəlalovlu: "Soçi görüşü ucuz siyasi oyunbazlıq idi"

"Prezidentlərin Soçi görüşü partiyamızın müavinliyində müzakirə olunacaq. Ancaq şəxsi mövqeyim olaraq bildirim ki, bu görüşdən gözləntim yox idi. Hər hansı sənədin imzalanması və ya bəyanatla çıxış edilməsi barədə məlumat verilməyib. Görüşdən yayımlanan videoya baxanda onu demək olar ki, İlham Əliyev uğurlu çıxış etmədi. Görək Sərkisyanın cavabını verəydi".

Bu sözləri Müsavat Partiyasının başqan müavini Gülağa Aslanlı prezidentlərin Soçi görüşü barəsində danışarkən bildirdi. G.Aslanlının sözlərinə görə, Sərkisyan BMT-nin qəbul etdiyi 4 qətnaməni Azərbaycan tərəfinin icra etmədiyini açıqladı: "Əliyev isə onun cavabını vermədi. Ümumilikdə bu görüş Putinin dünyada itirilmiş nüfuzunu bərpa etməyə hesablanmışdı. Ukrayna hadisələrindən sonra Putin bu nüfuzu münəqişənin həll ilə bağlı təşkil etdiyi görüşlə kompensasiya etməyə

çalışdı. Bundan əvvəl Fransa prezidenti Bakıda və İrəvanda olarkən bəyanat verdi ki, münəqişənin həlli üçün səylərini artıracaq. Azərbaycan iqtidarı Fransanın fəxri ordeninə layiq görülmüş Leyla Yunusu həbs etməklə münasibətləri kəldi və firsətdən istifadə edən Putin prosesi ələ aldı".

KXCP sədrinin müavini Xəzər Teyyublu hesab edir ki, cəbhə xəttində baş verən Soçi görüşünə gətirib çıxarılmasına hesablanmışdı: "Görüşdə isə nəticə etibarilə bir sənəd imza-

lanmadı, hər hansı bəyanat olmadı. Azərbaycan tərəfi beynəlxalq hüquqa və BMT-nin 4 qətnaməsinə görə danışıqları

aparmalıdır. Həmin qətnamələrdə erməni qoşunlarının Qarabağdan çıxarılması müddəası var".

Bu görüşdə nə Azərbaycan, nə erməni xalqlarının maraqlarına xidmət edən nəticə oldu. Bu o zaman mümkün olar ki, Rusiya kənara çəkilsin və tərəflər təkbətək problemi beynəlxalq hüquqa uyğun həll edə".

ADP lideri hesab edir ki, Soçi görüşü problemi daha da mürəkkəbləşdirir: "Rusiya ermənini dili ilə mesajlar verir. Gah İrana, gah Türkiyəyə mesaj yollayır, gah gürcülərin üstünə qışqırır, gah bizə hüddür. Ermənistanın dalında durublar və bu çox aydın oyundur. Bazarda kartof satan da bilir ki, Soçi görüşü ucuz siyasi oyunbazlıq idi. Burada heç bir diplomatiyadan söhbət edə bilməz. Rusiya Amerikaya xəbərdarlıq edir ki, şərtlər altında münəqişənin həlli yolu mümkün deyil: "Bu görüşün pərdəarxası söhbətlərindən xəbərimiz olmasa-olmasa da həqiqətin bir şəhədi var. Bu şərtləri qəbul etmək olmaz. Rusiya mesaj verdi ki, Dağlıq Qarabağ münəqişəsinin həllində söz sahibiyəm, problemi mən həll edirəm, bölgəyə daha çox təsir imkanlarımız var. ATƏT-in Minsk Qrupunun vasitəçiliyi olmadan keçirilən bu görüş Qərblə bir işarəydi ki, münəqişəni Rusiya idarə edir.

"Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri Soçidə keçirilən görüşdə münəqişənin həlli ilə bağlı dialoqu davam etdirməyə hazır olduqlarını ifadə ediblər. Rusiya Federasiyası həmsədrlərdən biri kimi bu məsələyə öz töhfəsini verəcək". Qeyd edək ki, bunu Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

□ E.SALAMOĞLU

Son günlərdə ölkədə müstəqil QHT-lərə, hüquq müdafiəçilərinə, ayrı-ayrı siyasi fəallara qarşı təzyiqlər, həbslər və yoxlama əməliyyatı adı ilə aparılan müsadirələrlə bağlı mövqelər müxtəlif şəxslər arasında fikir ayrılıqlarına, hətta çox sərt mübahisələrə yol açıb.

Bu müstəvidə daha çox diqqət çəkən məqam vəkil Aslan İsmayılovla jurnalist Xədicə İsmayıl arasındakı təhqirə qəddər gedib çıxan mübahisə oldu. Bu məsələdə maraqlı doğuran daha bir məqam bu mübahisəyə ABU-nun sabiq rektoru, hazırda Fransada mühacirətdə olan Elşad Abdullayevin də qatılmasıdır.

A.İsmayılovun facebook sosial şəbəkəsindəki profilində paylaşdığı status üzərindən başlayan mübahisə Xədicə İsmayılın onu "alçaq" ifadəsi ilə təhqir etməsinə qədər böyüdü.

Buna səbəb isə son vaxtlar QHT sektorunda baş verənlərə münasibət bildiren A.İsmayılovun yazdığı bu status olub: "Bu məsələdə mənə narahət edən bir fikri də sizlərlə bölüşmək istəyirəm. Bu günə qədər biz artıq iş-ışdən keçəndən sonra, artıq həbs edilmiş ərəfəsində bu hadisələrdən xəbər tuturuq. Niyə birinci gündən başlayan yoxlamalar barədə həmin QHT rəhbərləri cəmiyyəti xəbərdar etməzlər, aldıkları qrantlar, ödədikləri vergilər, gördükləri işlər barədə cəmiyyəti məlumatlandırmırlar? Hesab edirəm ki, deyilənlər olsaydı cəmiyyət də baş verənlərə belə susqun münasibət bildirməzdi. Bir çoxları fikirləşir ki, qrant alanların "günahtı olmasa" susmazdılar.

Öz növbəmdə bildirirəm ki, dövlətçilik məsələsində ən əzizlərimə də güzəştə getmə-

Aslan İsmayılov onu təhqir edənlərə cavab verdi

"Hadisələr sənəngiyəndən sonra bunların nə üçün edildiyini bütün cəmiyyətə çatdıracağam"

rəm. Bununla belə heç vaxt qrant almasam da, qrant alıb maarifçiliklə, insan haqlarının qorunması ilə məşğul olanlar cəmiyyət üçün çox faydalı işlər görürlər və cəmiyyət tərəfindən də müdafiə olunmalıdırlar".

A.İsmayılov statusu hüquq müdafiəçisi İntiqam Əliyevin həbsindən əvvəl, avqustun 6-da yazıb. X.İsmayıl isə ona çox sərt reaksiya verib.

Vəkil A.İsmayılov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında baş verənlərdən təəssüfləndiyini və indiki məqamda bu məsələni qabartmağın tərəfdarı olmadığını bildirdi: "Mən buna həqiqətən təəssüf edirəm. Mənə xoş deyil o ifadələri eşitmək. Bir vaxt tənqid ola, bunu qəbul etmək olar. Mən tənqiddə hər zaman açıq olmuşam. Bu şəhər-böhtanlar əlbəttə ki, mənə incidir. Ancaq indiki həssas məqamda, QHT sektoruna basqı dövründə mən bu məsələnin qabardılmasının tam əleyhinəyəm. Bunu tam səmi deyirəm. Mənə qarşı atılan şəhər-böhtana qarşı tutarlı cavab

verməyə və qarşı tərəfin bunu nə üçün etdiyini sübut etməyə yetərincə əsasım var. Ancaq diqqəti baş verən təhlükəli proseslərdən yayındırmaq istəmirəm. Məni 20 ildir söyürlər, həm hakimiyyət, həm də qarşı tərəf, bu da olsun 21 il. Bu hadisələr sənəngiyəndən sonra mən bütün bu deyilənlərin qısa xronikasını verib, bunların nə üçün edildiyini bütün cəmiyyətə çatdıracağam. Bir vaxtlar müxalifətdə oturan deputatlar var ki, mənə hakimiyyətlə işləməkdə ittiham edirlər. Hər kəs öz vicdanı qarşısında cavabdehdir. 9 milyon da mənim əleyhimə danışsa, mən yalnız öz Allahım və vicdanım qarşısında cavabdehəm. Mənim heç kimlə problemim yoxdur, haqsızlığa susa bilmirəm və hansısa "kruqda" olmaq istəmirəm".

A.İsmayılov X.İsmayilla baş verən mübahisəyə Elşad Abdullayevin də qoşulmasından xəbərsiz olduğunu bildirərək, bu münasibətə onun haqqında dediyi tənqidi fikirlərini

səbəb olduğunu vurğuladı: "Elşad Abdullayevin dedikləri başadüşüldür. Rektor olduğum, hakimiyyətə yaxın olduğum vaxtlarda onun Azərbaycan təhsilini məhv etdiyi haqda dəfələrlə mənim müxtəlif KİV-də

çıxışlarım olub. Sadəcə, o zaman hakimiyyətin adamı idi və ona heç kim toxunmurdu. Mən onu başa düşürəm ki, içində qısqas hissi var. Onun dediyi fikir mənə esla maraqlı deyil və onu oxumaq da istəmirəm".

A. İsmayılov qalmaqla səbəb olan statusunda adları çəkilən hüquq müdafiəçiləri ilə bağlı heç bir fikir söyləmək istəmədiyini və belə həssas bir məqamda fikirləri yanlış istiqamətdə yönəltməyin əleyhinə olduğunu dedi.

Bir-birinin ardınca baş verən həbslərə və hüquq müdafiəçilərinə qarşı basqılara gəlincə, A.İsmayılov bu kimi halları qətiyyətlə pislədiyini bildirdi: "Çox təhlükəli bir məqamdayıq. Bizi çox ağır hadisələr gözləyir, artıq diktaturaya doğru gedirik. İndi bununla mübarizə aparmaq lazımdır. Aramızda olan bütün problemlərə baxmayaraq, İntiqam Əliyevin həbsini pisləyirəm. Ən acınacaqlısı da odur ki, onun müdafiəsində də aktiv iştirak edə bilmirəm ki, bu qaragüruh deyəcək ki, xal qazanmaq üçün edir. Əvvəlcə Resul Cəfərovun, sonra İntiqam Əliyevin həbs olunması və vergidən yayınma ilə bağlı ittiham edilməsi böyük rüsvayçılıqdır. Azərbaycanda vergi cinayəti milyonlarla manat həcmində olmaq məmurlardadır. Bunları qoyub, lupa ilə ictimai sektorda olan fəalları vergi problemini qabardıb, onlara ittiham irəli sürmək biabırçılıqdır. Onlara qarşı yönələn bu proses hansısa qanun pozuntusu ilə bağlı deyil, onların ictimai fəallığı ilə əlaqədardır".

□ **Nərgiz LİFTİYEV**

"Keçmiş SSRİ məkanının ən güclü müxalifəti Azərbaycanda olub"

"Yeni Müsavat"ın adsız qəhrəmanlar rubrikası davam edir

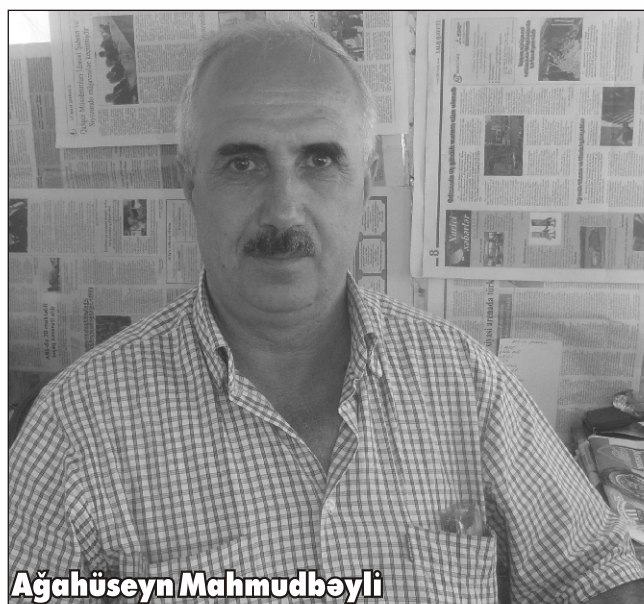
"Yeni Müsavat" qəzeti "Adsız qəhrəmanlar" rubrikasında Azərbaycan müstəqilliyinin qazanılmasında, demokratiya, torpaqlarımızın qorunması uğrunda əvəzsiz xidmətləri olan amma cəmiyyətdə çox da tanınmayan şəxsləri cəmiyyətə təqdim edir. Rubrikamızın növbəti qonağı Müsavat Partiyasının Mingəçevir şəhər Təşkilatının keçmiş sədri, hazırda maliyyə məsələləri üzrə sədr müavini olan Ağahüseyn Mahmudbəyli.

Onunla uzun illik siyasi fəaliyyətində gördüyü işlər, üzleşdiyi təqib-təzyiqlər, keçdiyi yolla bağlı söhbət etdik.

- Ağahüseyn bəy, siyasi proseslərə nə zamandan qoşulmusunuz?

- 1988-ci ildə xalq hərəkatı başlayan zaman proseslərə qoşuldum. Milli hiss mənə hər zaman yüksək olub. Amma rəsmən o zaman mövcud olan Xalq Cəbhəsinə qoşulmadım. Çünki xoşuma gəlməyən müəyyən adamlar var idi. Bütün bunlara baxmayaraq, təbliğatı aparırdım. Fəal qruplar yaradırdım. Xalq hərəkatına qoşulmağımın əsas kulminasiya nöqtəsi Bakı şəhərinə kursa getməyim oldu. Həmin zaman Nemət Pənahlının çıxışları etdiyi mi-

tinqlər başlamışdı. O mitinqlərdə sonuna qədər iştirak etdim. Mitinqlərdə bir milyon adam iştirak edirdi. Bundan sonra artıq yolum müəyyən olundu. Mingəçevirdə Müsavat ilk dəfə 1995-ci ildə yarandı. Həmin ildən partiyanın üzvüyəm. Yarandığı ildən bir il sonra təşkilatın maliyyə katibi seçildim. Hazırda da maliyyə üzrə katibəm. 2011-2012-ci illərdə təşkilatın sədri olmuşam. Sonra seçkilərdə yenə qalib gəldim. İndiki sədr Nurəddin Rüstəmli də namizəd idi. Mən qalib gəldim. Amma sonra gördüm ki, Nurəddin müəllim mənə daha fəaldır. Həm də, o, gənc ruhlu insan idi. Ona görə də, istefa verərək, vəzifəni Nurəddin müəllimə həvalə etdim. Nəticəsi də gözəl ol-

Ağahüseyn Mahmudbəyli

- Sizcə fəaliyyətin aşağı düşməsinə səbəb nədir?

- İlk ümitsizlik insanlarda 2000-ci ildə yarandı. Həmin il keçirilən parlament seçkilərində Müsavat Partiyası qalib gəldi. Amma nəticəni reallaşdırmaq mümkün olmadı. 2003-cü

ildə yenidən inam yarandı, İsa Qəmbər böyük səsə qalib gəldi. Lakin saxtakarlıq etdilər. Həmin zaman bizləri də həbs etdilər. İsgəncələrə məruz qaldıq.

- İndiyə qədər siyasi fəallığına görə, hansı təzyiqlərlə üzlaşmışsınız?

- 2002-ci ilin referendumu idi. Mən də Müsavatın nümayəndəsi idim. Saxtakarlığa etiraz etdiyimə görə, işlədiyim baş mühasib vəzifəsindən azad olundum. Evimizə dəfələrlə hücumlar olub. Hətta ölümlə belə hədələnmişəm. 2003-cü ildə məntəqədə müşahidəçi olarkən səsləri saxtalaşdırmaq üçün mənə sürüyərək bayıra atdılar və insanların gözü qarşısında təhqir etdilər, döydülər. Sonralar düzəldiyim daha bir işdən əqidəmə görə azad olundum. 2009-cu ildə bələdiyyə seçkilərində namizəd oldum. Məni ölümlə hədələyərək, namizədliyimi geri götürməyi tələb etdilər. Lakin sona qədər getdim. Hazırda Qubanın icra başçısı işləyən Mübariz Ağayev açıq şəkildə mənə öldürdüreceyini bildirdi. Qohumlar tərəfindən də təzyiqlərə məruz qalmışam. Onları daim mənə görə sıxışdırıblar. Onlar da mənəndən əqidəmdən geri çəkilməyi tələb ediblər. Lakin heç zaman əqidəmdən geri durmaq ağıla belə gəlməyib. Sona qədər də yolumu davam etdirəcəm.

- Müsavatın qurultay üzvüsünüz. Qarşıdan başqanlıq seçkiləri gəlir. Namizədiniz müəyyənləşdirmisiniz? Hansı namizədə səs verəcəksiniz?

□ **Cavansir ABBASLI**

"10 avqust prezident seçkisindəki uğursuzluğundan sonra MHP və CHP rəhbərliyi istefaya getməlidir". Bu fikir son 24 saatda Türkiyə müxalifət düşərgəsi ilə bağlı müzakirələrdə dəfələrlə işlənib. Həm siyasi analitiklər, həm də müxalifət partiyaları içərisindəki fraksiyalar Rəcəb Tayyib Ərdoğanın 51,8 faizlə Çankaya köşkünə qazanmasını AKP-nin uğurundan çox, müxalifətin başarısızlığına bağlayır.

Gözləndiyi kimi, birinci turda başa çatan seçkinin nəticələri, müxalifətin seçki strategiyası və taktikasına etiraz edənlərin proqnozlarına tam uyğun oldu. Müxalifət yeni strategiya qullansa da, 30 mart seçkilərində AKP-yə səs verən kəsimi öz elektoratına cəlb edə bilmədi. 20 milyon vətəndaş AKP namizədini dəstəklədi və öz namizədini Türkiyənin ali kürsüsünə çıxarmağı bacardı.

Müxalifətin "çatı adayı" ilə bağlı müzakirələr bu gün Türkiyədə daha aydın və net şəkildə aparılır. Əgər seçkiyə qədər "çatı adayı"nın AKP namizədini şansı əsəri yenməsi ehtimalı gözə alınırırsa, bu gün həmin ehtimal artıq yoxdur. Seçicilərin 38,4 faizinin etimad göstərdiyi Ekmeleddin İhsanoğlu Türkiyənin dəyişməsi projesini başlada bilmədi.

Heç şübhəsiz, bu durumun əsas məsuliyyət sahibləri MHP və CHP-dir. Çünki MHP lideri Devlet Bahçelinin təşəbbüsü ilə önce CHP, ardınca daha 12 siyasi partiya professor Ekmeleddin İhsanoğlunun namizədliyini müdafiə etdilər. Onu da vurğulayaq ki, İhsanoğlunun vahid namizəd göstərilməsinə CHP-də ciddi bir dirəniş vardı. Hətta ilk başda millət vəkiliyinin də daxil olduğu bir qrup partiyadan istefa edərək, seçkiyə öz namizədləri ilə gedəcəklərini bəyan etmişdilər. Böyük ehtimalla bu namizəd keçmiş baş nazir, xarizmatik lider kimi tanınan Deniz Baykal olacaqdı. Deniz Baykala bu məsələ haqqında Strasburqda Avropa Şurası Parlament Assambleyasının

toplantısında iştirak edərkən sual vermişdik. Ancaq hörmətli Baykal "Yeni Müsavat"a demişdi ki, bu məsələ haqqında danışmaq istəmir.

CHP içərisindəki qaynaqların verdiyi xəbərə görə, partiya rəhbəri Kemal Kılıçdaroğlu və yaxın çevrəsinin CHP-liləri professor Ekmeleddin İhsanoğlunun namizədliyinə səs verməyə razı salması o qədər də asan başa gəlməyib. Uzun müzakirələrdən, partiyaiçi dartsımalardan nəticə çıxara bilməyən Kılıçdaroğlu sonda partiya mənsublarını "bizimlə olmamanız AKP ilə olmanız mənasını verəcək" fikrinə inandırma bilib. Ancaq görünür bu inandırma sadəcə partiyadakı parçalanmanın qarşısını alıb, İhsanoğluna könül qızdırmayanlar seçkini boykot etməklə fikirlərindən dönmədiklərini bir şəkildə ifadə edə biliblər.

Milliyətçi Hərəkət Partiyası içərisində də fikir ayrılıqları ilk gündən vardı. Ülküçü camaə, xüsusən Milliyətçi Hərəkət Partiyasında Devlet Bahçeli dönəminin bitdiyinə əmin olanlar İhsanoğlunu dəstəkləmədi. Sayca heç də az olmayan bu təbəqə ilk gündən deyirdi ki, Türkiyə cəmiyyətinin tanımadığı, üstəlik bütün fikri və düşüncəsi ilə AKP-yə daha yaxın olan, son illər AKP-nin təşəbbüsü ilə İslam Əməkdaşlıq Konfransına rəhbərlik edən bir şəxsin dəstəklənməsi bəri başdan uduzmaq deməkdir. Ülküçü camaə iddia edirdi ki, AKP iqtidarının qarşısına onların liderinə bərabər güc çıxarmaq lazımdır. Namizəd olacaq şəxs Ərdoğan qədər natıq, xalqa an-

Seçkidən sonrakı Ankaranın ilk gününün mənzərəsi

AKP yeni başqan arayışında, müxalifət qarşılıqlı ittihamlar səsləndirməkdə

layışlı dildə xitab etməyi bacaran, xarizmatik, vətəndaşların siyasi keçmişinə yaxşı bələd olduqları şəxs olmalıdır. MHP sıralarında olanlarla yanaşı, milliyətçilərə simpatiyası olan kəsim dəfələrlə bəyan edib ki, Tayyib Ərdoğanla Ekmeleddin İhsanoğlu arasında ciddi fərq görmürlər, İhsanoğlu Ərdoğanın ən yaxşı halda, bir az savadlı versiyasıdır.

Bu fikri müdafiə edənlər indiki MHP rəhbərliyinin dəyişməsi məsələsində də ısrarlı tərəf kimi görünür. Partiya tərəfdarları sırasında Devlet Bahçelinin ünvanına səslənən ən böyük itti-

hamlardan biri onun yanlış "çatı adayı" təklif etməsi ilə yanaşı həlledici mərhələlərdə MHP-nin küçələrə çıxmayacağı haqqında qərar almasıdır. MHP-lilər bu fikirdə ısrar edir ki, MHP-nin cəvheri sayılan prinsiplilik, mübarizlik və qərarlılıq Devlet Bahçelinin dönəmində yerini passiv müşahidəçiliyə verib. Seçkidən saatlar sonra Devlet Bahçelinin seçkinin nəticələrini çox sərt dillə tənqid etməsi də ona qarşı olan ittihamları azaltmayıb. Ülküçü camaənin gecə boyu atdığı Twit-lər, Facebookda apardığı müzakirələr milliyətçi kəsim içərisində par-

tiyanın və dövlətin gələcəyi ilə bağlı ciddi bir rahatsızlıq olduğunu ortaya qoyub.

Seçki nəticələri açıqlandıqca müxalifətin "çatı adayı" taktikasının iflas etdiyi mənzərəsi daha aydın görünməyə başlayıb. Seçkiyə cəmi 73 faiz seçicinin qatılması, seçkinin taleyini həll edəcək önəmli şəhərlər sırasında birinci olan İstanbulda 2 milyon 700 min, ölkə üzrə 15 milyon 800 min vətəndaşın seçkiyə gətməməsi xalqın AKP-ni dəstəkləməməsi ilə yanaşı, Ekmeleddin İhsanoğluna etimad etməməsi mənzərəsini də ortaya qoyub.

Bu arada MHP ilə CHP arasında seçkilərə "sizinkilər" gəlməyib deyə qarşılıqlı ittihamlar səsləndirilməyə başlayıb. İttihamların yetərinə yüksək səviyyəli partiya mənsublarından gəldiyini nəzərə alsaq demək olar ki, yaxın aylarda prezident seçkilərinə görə ideoloji fərqlərini baxmayaraq qucaqlaşan bu iki siyasi partiya arasında ciddi çatlar yaranacaq.

Türkiyə gündəmini ən çox məşğul edən suallardan biri də ölkəyə kimin baş nazir olacağı ilə bağlıdır. Türkiyə qanunlarına görə, AKP-nin başına keçəcək

şəxs keçici olaraq baş nazir olacaq. Avqustun 11-i səhər saatlarına qədər bu məsələdə üç namizədin adı hallanırdı - Abdullah Gül, Ahmet Davutoğlu, Mehmetali Şahin. Ancaq AKP-nin günc saatlarında avqustun 27-də qurultay keçirəcəyini açıqlaması Abdullah Gül ehtimalını sıradan çıxarıb. Abdullah Gülün səlahiyyət müddəti avqustun 28-də bitəcək. Həmin gün Rəcəb Tayyib Ərdoğan and içərik dövlətin başına keçəcək.

AKP-nin daha gənc üzvlərindən namizədi Ahmet Davutoğludur. Partiyanın hərəkatverici qüvvəsi sayılan bu kəsim indiki xarici işlər nazirini partiya başqanı görmək istəyir. Daha yaşlı və mühafizəkar kəsimə görə isə Davutoğlu bu gərəvin öhdəsindən gələ bilməz. Onların namizədi Mehmetali Şahindir. AKP sədrinin müavini olan Mehmetali Şahin Karabük millət vəkildir. AKP bu məsələni qurultayla həll edəcəyini bildirsə də aydındır ki, bu məsələdə qərarı AKP-ni Türkiyə hökumətini, bundan sonra isə Türkiyə dövlətini də yönətcək Rəcəb Tayyib Ərdoğan verəcək.

□ Aygün MURADXANLI

"Mənə imkan yaratsalar 3 günə erməninin dizini qoyaram yerə"

Etibar Əmiraslanov: "Bizim ordumuz güclüdür.; ən son texnikalar bizdədir, ancaq..."

Əfsanəvi batalyon komandiri, Birinci Qarabağ müharibəsi veteranı Etibar Əmiraslanov musavat.com-a son günlərdə baş verən intensiv atışmalar, əsasən də Tovuzun Əlibəyli kəndindəki son duruma bağlı öz fikirlərini bölüşüb.

Etibar Əmiraslanovun sözlərinə görə, orduya köhnə döyüşçülər lazımdır: "Cəbhə xəttində olanlar cavan uşaqlardır. Onlar lap iki il qulluq etsinlər. Axı döyüş görməyiblər?! Mütəllə köhnə döyüşçüləri onların yanına qoymaq lazımdır. Hər 10-15 əsgərə bir təcrübəli döyüşçü ayırmaq lazımdır. Bizim təcrübəmizin sayəsində yeni gəlmiş əsgərlər qısa müddət ərzində əsl döyüşçüyə çevrilə bilər. Bundan əlavə komandirlərin böyük hissesi başqa rayonlardan olanlardır. Ərazini yaxşı tanıyırlar. Bilirlər ki, təpənin o biri tərəfində onları nə gözləyir. Amma yerli sakinlər, əsasən də 21-22 yaşlı cavan uşaqlar bunları yaxşı bilirlər. Uşaqlıqları oralarda keçib. Güllədən qorxan deyillər. Çünki balaca vaxtlarında məktəbə gəndə onların yaxınlığından gül-

lələr keçib. Hamısı atışma səsləri ilə böyüyən uşaqlardır".

"Atışma vaxtı camaat saatlarla evin bir küncündə qısılıb qalır"

Keçmiş döyüşçü deyir ki, atışma zamanı camaat evlərin bir küncündə gizlənməli olur: "Evlərin divarları güllə atəşinə tuş gəlməkdən darımağın olub. İstənilən evdə güllə izi var. Atışma vaxtı camaat saatlarla evin bir küncündə qısılıb qalır. Bu nə qədər davam edə bilər? Yalandan çəkilişlər aparılır ki, kənddə hər şey əladır. Siz sakitcə, rayon rəhbərliyinin xəbəri olmadan o kəndə getsəniz hər şeyi daha yaxşı öyrənə bilərsiniz. Camaat arasında sorğu keçirin görün onların nə qədər problemləri var. Amma bunlar xəbər tut-salar ki, siz kəndə çəkiliş üçün gəlsiniz, o dəqiqə öz adamları-

nyı yığacaqlar oraya. Hamısı da sizə deyəcək ki, hər şey əladır. Bu yolla camaatı aldadırlar".

"Mənə imkan yaratsalar 3 günə erməninin dizini qoyaram yerə"

"Bizim ordumuz güclüdür. Ən son texnikalar bizdədir. Amma ermənilərə yaxşı cavab vermirlər. Ermənilərin kəndə atəş açmasına gərəkdir imkan verməsinlər. Onlar 10 dəfə güllə atanda bunlar 20 dəfə atıb düşməni susdurmalıdırlar. Kəndi qoruma-lıdırlar. Kənd boşalmamalıdır. Mənə imkan yaratsalar 3 günə erməninin dizini qoyaram yerə" - deyərək sözlərinə əlavə etdi.

"Bəziləri Bakıda oturub sərhəd zonasında insanlar haqqında boş-boş danışırlar"

Əmiraslanov bildirdi ki, Əlibəyli camaatı hər an döyüşməyə hazırdır: "Bəziləri Bakıda oturub sərhəd zonasında insanlar haqqında boş-boş danışırlar. Əlibəyli camaatı qeyrətli cama-

atdır. Hər an da döyüşməyə hazır-dırlar. Həmin insanlar gəlib 2 saat güllə atəşinin altında yatmağa çalışsınlar, sonra danışırlar. Kənddə güllə atılmayan yer qalmayıb. Üstəlik atışma başla-yan kimi rayon mərkəzindən kəndin işıqları söndürülür. Sə-bəb olaraq da, ermənilərin işığa daha çox güllə atdığını göstərir-lər. Amma fikirləşməyib ki, camaat qaranlıqda çarəsiz qalır. Bütün bunlara baxmayaraq kənd camaatı öz həyatlarına da-vam edirlər. Heç kəsdən qorxmurlar".

"Döyüş nə vaxt gedirik?"

Əmiraslanov onu da qeyd etdi ki, ona keçmiş döyüşçülər tez-tez zəng edirlər: "Mən və mənim kimi könüllü olaraq dö-yüşməyə hazır olan insanlar var. Bizdən istifadə etmirlər. Bizə im-kan yaratsalar ermənilərin başı-na oyun açar. Mənə hər gün keçmiş könüllülərdən yüzlərlə

zəng gəlir. Çoxlarını heç tanı-mıram. Hamısı da bir sözü deyir, "Döyüş nə vaxt gedirik?". Amma bəzi məmurlar məni yuxarı-lara pis qələmə veriblər. Bilirlər ki, ermənilərin yüksəkliklərinə bayrağımızı sanca-sanca gedə-cəyəm, prezident də bu məsələ-də diqqətlidir. O halda məmurlar pis vəziyyətdə qalacaqlar. Ona görə məni yuxarılara pis təqdim edirlər; məni dəli, başdan xarab, savadsız kimi qələmə verirlər, istəməyib döyüşlərə gedim. Təki Qarabağdakılar da başdan xarab olaydı, amma torpaqlarımız alınmaydı. Mənə imkan yaratsalar 1 aya erməniləri elə yerlərə qovaram ki, Əlibəyliyə ancaq ki-lometrərlə uzaq məsafədən baxa bilirlər".

"Hazırda elə bir texnikamız var ki, biz o silahlarla Yerevana qədər gedib çıxa bilərik"

"İndi deyillər ki, ermənilər-dən filan qədər könüllü orduya

qoşulanlar var və ya qoşulmaq istəyənlər var. Amma bizim üçün bunun heç bir fərqi yoxdur. Onların hamısını qısa müddətdə məhv edirik. Hazırda elə bir tex-nikamız var ki, biz o silahlarla Yerevana qədər gedib çıxa bilə-rik. 95-ci illərdə mən Əlibəyliyə batalyon komandiri olanda ermənilərə hərəkat eləməyə im-kan vermirdim. O zamanlarda ermənilər səngər qazmağa çalışanda onları gülləyə tuturdu-m. Bir nəfərə belə imkan vermirdim ki, səngər qazsın. Səfər Əbiyev mənə deyirdi ki "Sən atəşkəsi pozursan". Deyirdim ki, bunlara bu məsafədə səngər qazmağa imkan vermək olmaz. Bu günün sabahı da var. Onlar başımızı ağrıdacaqlar. Elə də oldu. İndi həmin səngərlərdən bizim kəndləri atəşə tuturlar. O vaxtlarda erməni bizə 1 kilometr məsafədən atırdılar. İndi 100 metrədən atırlar" - deyərək sözlə-rinə davam etdi.

"Bu, oğurluq kimi çıxır"

"Bir həftədən sonra erməni bir dəne də güllə ata bilməz. On-ları yarandıqlarına peşman edə-rəm. Əgər Əlibəyli camaatı gör-sə ki, mənə bu səlahiyyət var, onlardan biri də kənddən çıx-maz. Mən o qədər döyüşmü-şəm, indi də dediyim kimi döyüş-məyə hazırım. Hərinin əlindən bir iş gəlir. Mənim də əlimdən ancaq döyüşmək gəlir. Amma hazırda sürücülük məşğulam. Avtovağzalın yaxınlığında daya-nıb rayonlara sənişin daşıyı-ram. Bu oğurluq kimi çıxır. Bunu özümə yaraşdıra bilmərəm".

□ Məhəmməd TÜRKMƏN

Paytaxt sakinlərinin əksəriyyətinin yolu bəlkə də hər gün Bakı Dəmiryol Vağzalının gözəl və qədim binasının yanından düşür. Son vaxtlar isə bir çox paytaxt sakini dost-tanışlarla görüşünü binada yerləşən KFC restoranına təyin edir. Bu bina 1926-cı ildə memar Nikolay Bayev tərəfindən tikilib və Azərbaycanda yeganə elektrik dəmiryolu vağzal olub.

Bakı Dəmiryol Vağzalını keçmişdə və indi...

Paytaxtın qədim binasında yeganə dəyişiklik KFC restoranının açılmasıdır

Binanın üslubu və fasadı Bakı üçün ənənəvi tikililərdən fərqlənir. Belə ki, vağzalın eksteryeri qədim şərq üslubuna xasdır. O dövrdə Şərq üslubunda tikilən bina dəbdəbə və əzəmətin təzahürü sayılırdı. Fasadı istifadə olunan arqumentlər isə memar Nikolay Bayev tərəfindən xüsusi ustalıqla işlənib. Bu binanın fasadlarında hətta Şirvanşahlar sarayının bir çox elementlərindən istifadə olunub. Tikilinin üslubuna uyğun olaraq fasadlardakı miflik şir başları müxtəlif arqument və bəzəklerle vəhdət təşkil edir. Ümumiyyətlə XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində Bakıda tarixi binalar tikilən zaman memarlar sifarişçinin göstərişi ilə binanın fasadında hansısa bir nişan qoyurdu. Nikolay Bayev də bu ideyanı təkrarlayaraq binanın fasadında dörd hərfdən ibarət olan nişan qoyub.

Bu SJED-dir. Bu gün bu binanın ətrafında tikililərin günü-gündən artmasına baxmayaraq, Nikolay Bayevin yaradıcılığının təzahürü olan bu möhtəşəm memarlıq abidəsi digərlərindən seçilir. Binanın orijinal quruluşu eyvanları onu şərq üslubuna daha da yaxınlaşdırır. Binada yalnız bir qüllə var. Qüllədə oturanlar qatarların hərəkətinə nəzarət ediblər.

İndi bu binadan yalnız vağzal yox, müxtəlif məqsədlər üçün istifadə edilir. Məsələn, bu gün qədim tarixi memarlıq abidəsi sayılan binanın bir tərəfi KFC restoranı kimi fəaliyyət göstərir. Restoran 300 yerlikdir və bu firmanın dünya üzrə ən böyük restoranıdır. KFC-nin Azərbaycandakı tərəfdaşı "AFK" MMC binanın bərpasına 3 milyon avro sərmayə qoyub. KFC (Kentucky Fried Chicken) dünyada qızardılmış toyuq satışı üz-

rə ən iri restoran şəbəkəsidir. Firma müxtəlif növ toyuq eti, toyuq kotletləri, sendviç, həmçinin kartof və salat kimi qarnirləri, desert, sərinləşdirici içkilər satır. KFC-nin ən geniş yayılmış məhsulu 11 ot və ədviyyatdan ibarət Sanderə sousu ilə qızardılmış toyuqdur. Restoranın içi, qiymətlər və fast-foodlarla daha yaxından tanış olmaq üçün restoranına baş çəkədik. Buradakı fast-foodların qiymətləri münasib olsa da, bəzələrinin keyfiyyəti və dadı elə də ürəkəcan deyildi. Ümumi olaraq içəri daxil olarkən qərribə yağ qoxusu insanın iştahasını qapadır. Ancaq buna baxmayaraq KFC-nin xeyli müştəri siyahısı var və əksəriyyətdə razılıq edirdi. Daimi olaraq KFC-yə gəldiyini deyən Gülnar Əhmədova buranın dizaynını və yeməklərini bəyəndiyini bildirdi: "Mən bura yaxın yerdə işləyirəm. Nahaqları

demək olar ki, hər gün gəlib burda edirəm. Buranın toyuq qızartması dadlı olur. Digər yerlərdə bu cür bişirə bilmirlər. Həm də ki, bu restoranın dizaynı insanı yormur, genişdir".

KFC-dən ayrılıb qatarların yola düşdüyü məkana və gözləmə zalına yollanırdıq. Onu da qeyd edək ki, ilk əvvəllər bu dəmiryol vağzalından qatarlar yalnızca Abşeronun kəndlərinə, Maştağaya, Nardarana və Sabuncuya işləyib. İndi isə Bakı Dəmiryol Vağzalını hər gün ölkənin regionlarından və xarici ölkələrdən paytaxtımıza gələn minlərlə qonağı qarşılayıb yola salır. Vağzalın gözəl səliqəli restoran yerləşən binasından fərqli olaraq gözləmə zalı və qatarların yola salınması qarşılandığı meydançada səliqəsizlik hökm sürür və hələ də sovet dövrünün izləri qalır. Sovet dövrünün

dən qalma bu vağzala yeni olaraq bir mısır da vurulmayıb. Hətta burada elə yazı lövhələri var ki, onlar sovet dövründən qalıb və kirli əlifbası ilə yazılıb. Stansiya binasının birinci mərtəbəsində kiçik monitor qurulub, cədvəllər asılıb. Kassaların qarşısında kiçik növbələr vardı. Kassirlərin başlarının üzərindəki elektron tabloda bütün istiqamətlərə yerli və xarici qatarlar üçün biletlərin qiymətləri yazılısa da, sənişinlər xüsusən də axşam saatlarında bilet alanda kassirlərin onlara bileti 20-30 qəpik baha satdıqlarından gileylənirdilər. 1-ci mərtəbədə platformalara çıxış tunelində saxlama kameraları və bir neçə mağaza yerləşir. Çantalar saxlanılan saxlama kamerasına girib, çantaların bir gününün neçəyə saxlanıldığı ilə maraqlandıq. Otaqdakı nəzarətçi bir çan-

tanın bir gün saxlanılmasının iki manata başa gəldiyini dedi. Təbii ki, bu baxır çantanın həcminə. Vağzaldakı gözləmə zalında əvvəllər olduğu kimi indi də gecələyənlər az deyil. Elə zala daxil olduğumuzda oturacağın üzərində bir yaşlı kişinin yatdığına gördük. Kişi elə yatmışdı ki, sanki yumşaq bir taxtın üzərindədir. Ümumilikdə isə vağzalda sənişinlər olduqca az idi. Bir vaxtlar günün bütün saatlarında adam əlindən tər pərnək mümkün olmayan vağzal binasında, platformalarda, indi demək olar ki, tam səssizlik hökm sürürdü. Vağzalın yaxınlığında tək-tək taksilər gözə dəyirdi. Taksi sürücüləri dəmiryol vağzalında adətən axşamlar qələbəlik olduğunu, ona görə də axşamlar işlədiklərini dedilər.

□ Günel MANAFLI
Fotolar müəllifindir

Meymun yeyən afrikalıların ebola dərdi

Afrikanın kabusuna çevrilən ebola virusu nədir; ondan qorunmaq üçün ilk növbədə qida rasionundan meymun eti çıxarılmalıdır

Çox böyük sürətlə Afrika ölkələrini bürüyən ebola virusu artıq qarşısı alınmaz hala gəlib. Vəziyyət o yerə çatıb ki, bu bölgələrdə fəaliyyət göstərən tibb işçiləri və həkimlər ölkəni tərk edib və sağlq ocaqları bağlanıb. Hazırda həkim yoxluğu səbəbindən xəstələrə baxan yoxdur. Ölüm hallarının statistikasi təhlükəli vəziyyətə çatıb.

Bəs Afrikanın kabusuna çevrilən ebola virusu nədir? Hansı yolla insana yoluxur? Hansı heyvanlar bu virusun daşıyıcılarıdır? Hazırda bütün dünya alimləri bu sualları ətrafında araşdırma aparır.

Ebola virusu yoluxucu xəstəliyə yol açır. Xəstəlik yüksək qızdırma, ishal, ağız, burun və qulaq-

dan qanaxma ilə müşahidə olunur. Əgər nəzarətə götürülməzsə, kütləvi yoluxma hallarına yol açır. Virus, ilk dəfə 1976-cı ildə Sudan və Konqodakı yoluxucu xəstəliklər zamanı təsbit edilib.

Ebola virusunun simptomları nədir?

Ebola virusunun simptomları bütün xəstələrdə eyni deyil.

Ancaq bu virusa yoluxmuş insanlarda ilk bir neçə gün ərzində ən çox müşahidə olunan göstəricilər belədir: yüksək qızdırma, baş ağrısı, mədə ağrısı, halsızlıq, boğazda qıcıqlanma, gözlərdə qızartı və qıcıqlanma, boğazdan qan gəlməsi və sair.

Virus daşıyıcısı olan xəstələrdə bir neçə həftə sonra daha ciddi simptomlar müşahidə olunur. Xəstəliyin ağırlaşdığı mərhələdə, əsasən sinədə ağrı, bədən müxtəlif nahiyələrindən

qan sızması, korluq, bayılma kimi hallara rast gəlinir.

Ebola virusu necə yoluxur?

Ebola virusu, insanlara, bu infeksiyaya yoluxmuş heyvanların qanı, orqanları, eti və ya sadəcə tər ilə təmasda olarkən keçə bilər. Afrikada insanların daha çox virus daşıyıcısı olan şimpanze, qorilla, meyvə yarasası və antilopdan yoluxduğunu qeyd edilib.

Qeyd edək ki, meymun eti Afrika insanların qida rasionu-

na daxildir və virusun yayıldığı bir vaxtda belə onlar bu yeməkdən imtina etməyiblər. Tibb ekspertləri, virusun sürətlə yayılmasına zəmin yaradan amil kimi bu insanların meymun eti ilə qidalandığını göstərirlər.

Virus insandan insana, yaranmış bölgəyə təmas halında və ya yoluxmuş insandan qan köçürməsi zamanı, intim münasibət və sadəcə tərləmiş əllə görüşərkən də yoluxa bilər. Eyni zamanda virus daşıyıcısı olan sudan, qıdadan da yoluxmaq mümkündür.

Ebola əleyhinə peyvənd axtarırlar

Hazırda ebola virusuna qarşı hər hansı peyvənd və ya xüsusi müalicə vasitəsi yoxdur. Xəstəliyin ağırlaşmış mərhələsində ölüm riski sağalma şansını üstələməkdədir.

Xəstəliyin müalicəsi olmadığı üçün, onun yoluxma yolları və qorunma üsulları haqqında maarifləndirmə işinin aparılması və bu cür tədbirlərin görülməsi ölüm hallarını azaltmağın yeganə yoludur.

Xəstəliyin ilkin simptomları qripə bənzədiyindən, çox zaman düzgün diaqnoz qoymaq mümkün olmur və insanlar bunu ciddiyyə almırlar. Nəticədə

həm ölüm halları artır, həm də kənardakı insanlar virusa yoluxmuş olurlar.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı son bir ildə 932 nəfərin bu xəstəlikdən dünyasını dəyişdiyini bildirib.

ABŞ Yoluxucu Xəstəliklər İnstitutunun elm adamları bu xəstəliyə qarşı peyvəndlər üzərində işləyir. Təşkilatdan verilən xəbərə görə, hazırda araşdırmalar tamamlanıb və heyvanlar üzərində təcrübə aparılır. Əgər peyvənd heyvanlar üzərində uğurlu olarsa, sentyabrda başlayaraq insanlar üzərində tətbiq ediləcək. Təcrübələrin uğurlu olacağı təqdirdə, ilk növbədə risk qrupu olan tibb işçiləri peyvənd olunacaq.

Son günlərdə Kanadalı elm adamlarından gələn sevindirici xəbər də Ebola xəstələri üçün bir ümid olub. Belə ki, onlar meymunlar üzərində aparılan peyvənd testlərinin müsbət nəticə verdiyini müşahidə ediblər.

Səhiyyə işçiləri xəbərdarlıq edir ki, afrikalıları bu virusdan qurtulmaq üçün ilk növbədə qida rasionundan meymun eti çıxarmalıdır.

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Prezidentlərin Soçi görüşündə sülh danışıqlarının davam etdirilməsi barədə razılığa gəlinməsi deyilsə də, faktiki olaraq bu görüşü nəticəsiz hesab etmək daha məntiqlidir. Çünki sülh danışıqlarının özünün bir nəticəsi yoxdur. Bu görüşdə də sülh danışıqları istiqamətində bir irəliləyiş olmaması, əslində öncədən də deyildiyi və gözlənilmədiyi kimi, müharibə ehtimalını artırır. Düzdür, hələlik Azərbaycan dövlətinin buna yönəlik konkret açıqlaması yoxdur, eyni zamanda beynəlxalq təşkilatlar da sülh danışıqlarının davam etməsinin zərurliyini vurğulayırlar. Ancaq ortada ciddi bir fakt da var ki, deyəsən, həm Ermənistan, həm Rusiya, həm də Qərb, Avropa qurumları Azərbaycanın müharibə haqqından yararlanacağından ciddi narahatdırlar.

Soçi görüşündən sonra Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyanın verdiyi təlaş və narahatlıq ifadə edən açıqlamaları bu kontekstdə diqqəti ilk cəlb edir.

Sarkisyan yerli telekanallardan birinə müsahibəsində deyib ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin müharibə yolu ilə həlli gündəmdə deyil.

Münaqişənin sülh yolu ilə həllinin vacib olduğunu deyən Sarkisyan Ermənistanın məsələnin həlli üçün istənilən danışıqlara getməyə və görüşlərdə iştirak etməyə hazır olduğunu bəyan edib: "Hesab edirəm ki, qoşunların təmas xəttində əvvəlki tək gərginlik olmayacaq".

Sarkisyan qeyd edib ki, hazırda Qarabağ nizamlaşdırılmasına dair danışıqlar 2011-ci il Kazan sənədi ətrafında aparılır. Xatırladaq ki, Azərbaycan həmin sənədlə razı deyil: "Kazan sənədi Madrid prinsiplərinə əsaslanır və münaqişənin həllinin üç əsas prinsip üzərində həllini nə-

zərdə tutur-millətlərin öz müqəddəratını təyin etməsi, ərazi bütövlüyü və güc tətbiqindən imtina. O vaxt Azərbaycan prezidenti son anda sənədi imzalamıqdan imtina etdi".

Bununla belə, Sarkisyan erməni xislətinə uyğun şəkildə qorxudan doğan hədələyici bəyanatlar da verir: "Ermənistan 300 kilometr məsafəni vura biləcək elə ballistik raketlərə sahibdir ki, onlar çox qısa zaman ərzində Azərbaycanın istənilən inkişaf etmiş yaşayış məntəqəsini Ağdam kimi xarabalığa çevirə bilər".

O, Azərbaycan ordusunun nəyə qadir olduğunu yaxşı bildiklərini söyləyib: "Azərbaycan prezidenti çox gözəl bir şey söylədi ki, tərəflər bir-birlərinin imkanlarını yaxşı tanıyırlar. Həqiqətən, biz yaxşı bilirik ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri hansı imkanlara sahibdirlər. Azərbaycanın rəhbərliyi də bizim haqqımızda yaxşı məlumat sahibdir. Mən bunu çəkin-

Ac-yalavac ermənilər...

Erməni əsilli ingilis jurnalisti və fotoqrafı Onnik Ceyms Krikoryan 1994-cü ildən bəri Cənubi Qafqaz regionu barədə fotoreportajlar hazırlayır. Modern.az saytının məlumatına görə, "The Los Angeles Times", "The New York Times", "BBC" və "The Wall Street Journal"la əməkdaşlıq edən Krikoryan daha çox 2008-ci ildə Gürcüstan-Rusiya müharibəsi zamanı çəkdiyi fotolarla gündəmə gəlmişdi.

Onun diqqətdən kənar qalan başqa bir fotosessiyası isə Ermənistandakı aclıq və səfəli bütünlüklü reallığı ilə əks etdirir.

NIK KRİKORİYAN
www.oneworld.am

Qarabağ

Ermənistan

təlaş içərisindədir

Soçi görüşündən sonra düşmən ölkənin rəsmiləri və ictimaiyyət nümayəndələri sərsəm açıqlamalar verməyə başlayıblar; ermənilər Azərbaycanın müharibə edəcəyindən qorxuya düşüblər

mədən deyirəm ki, əgər müharibə başlasa, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Naxçıvandan İrəvan sərhədlərinə çata bilərlər. Amma bu şeylər cəzasız qalmayacaq və Azərbaycan rəhbərliyi bunu çox yaxşı bilir. Bu seçim məsələsidir. Əgər bu insanlar taleyi yoxlamaq istəyirlərsə, əgər onlar genişmiqyaslı əməliyyatlardan qaçıb Ermənistanın sərhədyanı yaşayış məntəqələrini nişan seçməyi qərara alıbsa, o zaman gərəkdir bunun cavabdehliyi barədə də düşünsünlər".

Maraqlıdır, Sarkisyan gah sülh yalvanşları edir, ardınca "hədələyici" bəyanat verir, gah da Azərbaycanın güclü olmasını etiraf edərək, "bunlar cəzasız qalmamaq" kimi absurd açıqlamalar verir. Azərbaycan torpaqlarını işğal edən və buna görə cəzasız qalan Ermənistan prezidentinin məlum açıqlaması tamamilə məntiqsizdir və heç bir hüquqi əsası yoxdur. Azərbaycanın öz torpaqlarını azad etmək haqqına malikdir və buna görə, heç bir cəzadan, məsuliyyətdən söhbət belə gədə bilməz!

Görünən budur ki, bütün bunlar qorxudan, təlaşdan doğan açıqlamalardır və Ermənistanında təkə prezident yox, bütövlükdə ictimaiyyət narahatdır. Onlar Azərbaycanın öz müharibə haqqından yararlanmaq əzminə olduğunu anlayırlar, ancaq yenə də öz işğalçılıq siyasətindən çəkilmək əvəzinə, fitnəkarlıqlarını davam etdirməyə çalışırlar.

"Azərbaycanı müharibəyə Amerika sövq edir". Musavat.com-un erməni KİV-ə istinadən verdiyi məlumata görə, bunu Ermənistanın müdafiə nazirinin sabiq müavini Vaan Şirxanyan deyib.

Şirxanyan Rusiyanın Qarabağ münaqişəsi zonasına öz sülhməramlılarını göndərmək üçün cəhəddə gərginlik yaratmağı istəyini ciddi hesab etmədiyini də söyləyib. "Bu, olduqca uzun bir təmas xəttidir. Rusiyanın bu xətt boyu 15-20 min hərbi yerləşdirmək imkanı varmı? Bu, mümkün deyil, heç təsəvvürə də gəlmir", - deyir o bildirib.

Erməni hərbiçisi vəziyyətin gərginləşməsinə gətirən bir neçə səbəb sadalayıb. Onlardan biri də onun fikrincə, Ermənistanın Gömrük və Avrasiya İttifaqlarına girməsinin əngəllənməsidir: "Aydın məsələdir ki, situasiya qarışsa, Ermənistanın üzvlük məsələsi təxirə düşəcək. Bunun isə açıq-aşkar bir sifarişçisi var - ABŞ. Amerika Ermənistanın həmin birliklərə girməsini istəmir. Azərbaycanın vəziyyəti gərginləşdirməsinin səbəblərindən biri də budur".

Faktiki olaraq düşmən ölkə artıq ABŞ-a da ittihamlar yağdırmağa başlayıb. Bu onun göstəricisidir ki, Azərbaycanın haqlı mövqeyinin bütün dünyada qəbul olunması ermənilərin işğalçılıqdan öz xoşları ilə əl çəkməyə yetmir, bu mərhələdə onlar hətta Amerikani belə şantaj etməkdən çəkinməmişlər.

Bu arada beynəlxalq ictimaiyyət də Azərbaycanın müharibə variantına əl atmaqdan başqa yolun qalmamasının fərqindədirlər və bundan narahatdırlar. "The Sydney Morning Herald" qəzeti yazır ki, iyulun 26-dan bu günə kimi Azərbaycan tərəfi Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zəminində 24 hərbiçiyi itirib. Soçidə danışıqlar gedən ərzində də bir Azərbaycan əsgəri öldürülüb.

ABŞ-ın Karnegi Sülh Fondunun proqram direktoru, sabiq britaniyalı jurnalist Tomas de Vall isə adıçəkilən qəzetin sualına cavab olaraq deyib ki, heç bir halda Ermənistan və Azərbaycan Qarabağda müharibə lazım olmamalıdır: "Rusiya münaqişənin yenidən alovlanmasının qarşısını öncədən almaqda güclü istəyə malikdir. Rusiya müqavilə öhdəliyinə görə Ermənistanı hərbi yardım etməlidir, digər tərəfdən isə Rusiya Azərbaycanla inkişaf etdirilən münasibətləri darmadağın etmək istəmir".

Qəzet onu da yazıb ki, BP başda olmaqla bir çox şirkət inkişaf qədr Azərbaycanın neft və qaz yataqlarına 40 milyard dollar sərmayə qoyub. ABŞ-ın Azərbaycandakı keçmiş səfiri (2010-2011) Metyu Brayza deyib ki, Rusiya Ukraynadakı müharibəyə görə keçmiş sovet ölkələrində öz maraqlarını yetərinə qoruya bilmir.

Rusiya hökuməti şərq Ukraynada yaranmış böhranda əlinin olması faktını kəskin şəkildə rədd edir.

ABŞ-ın Azərbaycandakı keçmiş səfiri Metyu Brayza isə deyib: "Nə qədər ki, prezident Putin Ukraynada yeritdiyi siyasətdən geri çəkilməyib, onun cənubi Qafqazda hərbi gərginliyi azaltmasına göstərdiyi cəhdlərə daha az etibar ediləcək". Qəzet qeyd edir ki, hazırda Metyu Brayza Estoniyanın paytaxtı Tallin şəhərində Müdafiə Araşdırmaları üzrə Beynəlxalq Mərkəzə başçılıq edir.

"Dağlıq Qarabağ münaqişəsini həll etmək yox, məhz idarə etmək Rusiyanın maraqlarına daha çox uyğun gəlir". Bunu isə Londonda fəaliyyət göstərən "IHS Global Insight" təşkilatının apancı analitiki Lilit Gevorgyan (Lilit Gevorgyan) belə deyib. O, həmçinin vurğulayıb ki, Dağlıq Qarabağ konfliktini Rusiyaya Ermənistan və Azərbaycana təzyiqlə rıçaqları verir. Ona görə də demək olar ki, Rusiyanın araçılıq etdiyi Soçi görüşü Dağlıq Qarabağda status kvonu saxlamağa xidmət edəcək.

"Əvvəlki onlarla üçlü formatdakı görüşlərə baxanda bu tip açıqlıq xarakterik deyildi".

Bu sözləri de axar.az-a rusiyalı politoloq Qriqori Trofimçuk Soçi görüşünün nəticələrini şərh edərkən söyləyib.

O, Bakının Qarabağ konfliktinin həllində əllərinin tamamilən açıldığını bildirib: "Mən bundan öncəki açıqlamamda da proqnoz vermişdim ki, Soçi görüşü çox təəssüf ki, Qarabağ konfliktinin həllində inkişaf nöqtəsi olmayacaq. O əvvəlki görüşlərə daha çox bənzəyirdi. Nəzərə alınmalıydı ki, Qarabağın astanasında artıq yeni müharibə dayanır. Məhz bu görüşün ərzində kifayət qədər çox insan

Beynəlxalq Təhsil Mərkəzi

Biz sizi Ukraynanın, Belorusun, Rusiyanın və Gürcüstanın dövlət universitetlərində bakalavr və magistr dərəcələri üzrə əyani, qiyabi və ikinci ali təhsil almağa dəvət edirik.

- < Kiyev Dövlət Texniki Universiteti
- < Kompüter mühəndisliyi. Hüquq. İqtisadiyyat.
- < Kremenchuk Dövlət Universiteti
- < Psixologiya. Jurnalistika. Hüquq. Filologiya
- < Kiyev Dövlət Dəniz Akademiyası
- < Gəmi sürmə. Dəniz və çay nəqliyyatı. Hüquq
- < Tbilisi Dövlət Tibb Universiteti
- < Müalicə işi. Stomatologiya. Əczaçılıq. Pediatriya
- < Minsk Dövlət Universiteti
- < Beynəlxalq Münasibətlər. İqtisadiyyat. Jurnalistika
- < Qrodno Dövlət Universiteti
- < Hüquq. İqtisadiyyat. Pedaqogika. Tərcüməçilik
- < Volqoqrad Dövlət Aqrar Universiteti.
- < Aqronom. Yerölçmə və Kadastr. Elektrik təchizatı.

Bizim bu ölkələrin yuxarıda adları sadalanan və bu siyahıda adları olmayan bir çox digər dövlət universitetləri ilə əməkdaşlıq və təmsilçilik haqqında rəsmi müqavilələrimiz var. Diqqət! Bəzi ixtisaslar üzrə pulsuz təhsil almaq şansınız var!

Ünvan: Bakı ş. Məmmədzadə k. 13A Nərimanov m-su
 Tel: (050) 3319999; (077)3319999; (055)2522525;
 (012)4379980

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etoris" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks hələqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Elan
 Bakının Türkan qəsəbəsində dənizdən 600-700 metr aralı, sahəsi 20 sot olan bağ satılır. Bağın orderi, 82 metr dərinlikdən çıxan şirin suyu, hasar və darvazası, meyvə ağacları, 1 otaq və mətbəxdən ibarət kiçik tikilisi var. Qaz və telefon xətti yaxınlıqdan keçir. Qiyməti razılaşma yolu ilə.
 Əlaqə tel: 070-611-64-15

Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çəkən adamlar üçün! Diqqət! İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırıncı şans!!!
 Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmişəlik qurtarmaq istəyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meylin və erektsiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə dəyişmənin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün dəyişməsi birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Qadınlarda uşaqlıq borularının keçməməzliyi
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

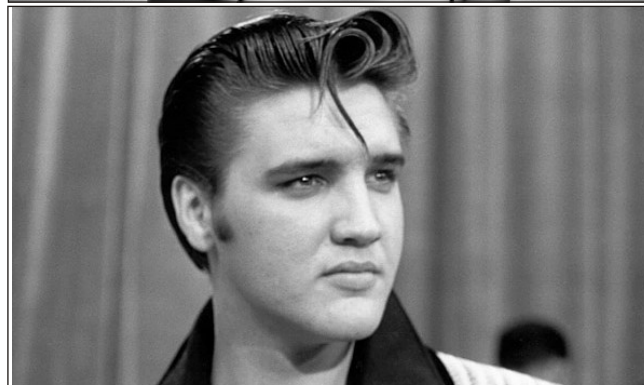
Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra

Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com "doktor Vaiz Səmədov".

Həyata tez vida edən məşhurlar

Siyahıda daha çox şou biznes dünyasının nümayəndələridir

ABS-da nəşr olunan bir qəzetin ölüm elanları dərc olunan səhifəsində aparılan araşdırma nəticəsində maraqlı faktlar üzə çıxıb. Araşdırma göstərib ki, daim göz önündə olan məşhur insanların ömrü, digər peşə fəaliyyəti ilə məşğul olan insanlara nisbətən daha qısa olur.

Avstraliyalı araşdırmaçılar 2009-2011-ci illər arasında, Amerikanın reytingli qəzetlərindən olan "New York Times"-də yayımlanan 1000 ölüm elanını araşdırıblar.

Araşdırma zamanı məlum olub ki, ən gənc yaşlarda dünyasını dəyişənlər aktyor, aktrisa, müğənni, musiqçi, sənət adamları və məşhur idmançılar olub. Həmin şəxslərin ortalama ömrü 77 il olaraq xarakterizə olunub. Digər peşələrdə çalışan insanların isə ortalama yaşı 82 yaş olaraq müəyyən edilib.

Araşdırmaçılar bildirir ki, ortaya çıxan bu faktlar daha bir maraqlı mövzunu gündəmə gətirib. Maraqlı olan tərəf budur ki, məşhurların gənc yaşlarında həyata vida səbəbləri xərçəng xəstəliyidir. Ciyər xərçəngi bu xəstəliklər arasında ən geniş yayılanıdır.

Araşdırmanın nəticələrinə görə, aktyor, müğənni və idmançılar digər məşhurların sahib olduğu həmyaşadlarından 7,5 il tez ölürlər. Bunun izahatı isə belə-

Merlin Monrodan Emi Uanhaus qədər uzanan siyahıda narkotik də var, yol qəzası da, dərmandan zəhərlənmə də...

dir ki, yaradıcı peşənin sahibləri daha çox siqaret, alkoqol və narkotikdən istifadə edirlər.

Bundan başqa, erkən ölüm daha çox bədbəxt hadisələr, eləcə də QİÇS daxil olmaqla bəzi infeksiya xəstəlikləri, xərçəngin müxtəlif növləri nəticəsində baş verir. Ağciyər xərçəngi daha çox səhnə həyatı olan şəxslərdə müşahidə olunur ki, onlar da daim siqaret çəkmənin nəticəsində özünü göstərir.

Alimlərin araşdırmasında o da üzə çıxıb ki, tanınmış şəxslər bəzi zövqlərə aludəçilikləri nəticəsində daha sonradan özünü müalicəyə müraciət edirlər. Bundan başqa, bəzi psixoloji təzyiqlər nəticəsində onlar öz əlləri ilə həyatlarını məhv edirlər.

Siyahıya diqqət edək:

1. **Merlin Monro (36 yaş)** - amerikalı aktrisa (1 iyun 1926 - 5 avqust 1962)
 Ölüm səbəbi: zəhərlənmə, amma intihar da ola bilər.
2. **Con Lennon (40 yaş)** - britaniyalı musiqçi (9 oktyabr 1940 - 8 dekabr 1980)
 Ölüm səbəbi - qətl.
3. **Maykl Cekson (50 yaş)** - amerikalı müğənni (29 avqust 1958 - 25 iyun 2009).
 Ölüm səbəbi - dərmanların dozadan artıq qəbul edilməsi,

amma qətl kimi də qələmə verilir.

4. **Şahzadə Diana (36 yaş)** - Uels şahzadəsi. (1 iyul 1961 - 31 avqust 1997).

Ölüm səbəbi: avtomobil qəzası.

5. **Cimi Hendriks (27 yaş)**-rok müğənni. (27 noyabr 1942-18 sentyabr 1970)
 Ölüm səbəbi: yuxu dərmanının dozasını aşmaq.

6. **Cim Morrison (27 yaş)** - amerikalı müğənni. (8 dekabr 1943 - 3 iyul 1971).

Ölüm səbəbi: rəsmi versiyalara görə - ürək çatışmazlığı, qeyri-rəsmi versiyalara görə isə narkotiklərin dozasını aşmaq, qətl.

7. **Kurt Kobeyn (27 yaş)** - amerikalı "Nirvana" qrupunun ifaçısı (20 fevral 1967-5 aprel 1994).

Ölüm səbəbi: intihar, amma qətl ola biləcəyi də ehtimal edilir.

8. **Tupak Şakur (25 yaş)**-amerikalı reper(16 iyun 1971 - 13 sentyabr 1996).

Ölüm səbəbi: qətl

9. **Emi Uanhaus (27 yaş)** - britaniyalı müğənni (14 sentyabr 1983 - 23 iyul 2011)

Ölüm səbəbi: alkoqoldan zəhərlənmə.

10. **Britani Merfi (32 yaş)** - amerikalı aktrisa (10 noyabr 1977-20 dekabr 2009).

Ölüm səbəbi: ürək tutması, pnevmoniya

11. **Hit Lecer (28 yaş)** - Holivud aktyoru (4 aprel 1979- 22 yanvar 2008)

Ölüm səbəbi: dərmanların dozadan artıq qəbul edilməsi.

12. **Viktor Tsoy (28 yaş)** - sovet dövrünün rok musiqçisi (21 iyun 1962-15 avqust 1990)

Ölüm səbəbi: avtoqəza

13. **Andrey Mironov (46 yaş)**- Sovet dövrünün aktyoru (7 mart 1941 - 16 avqust 1987)

Ölüm səbəbi: beyinə qan sızma.

14. **Elvis Presli öldəndə 42 yaş olub.** Ölüm səbəbi ürək çatışmazlığı kimi qeyd edilib.

15. **Barış Akarsu (28 yaş)** - Türkiyə pop sənətinin ulduzlarından biri. Yol qəzası nəticəsində dünyasını dəyişib.

16. **Kerim Tekin (23 yaş)** - Türkiyənin pop ulduzlarından biri. Yol qəzası nəticəsində dünyasını dəyişib.

17. **Uzay Həpari (26 yaş)** - Sezen Aksu məktəbinin yetirməsi, məşhur bəstəkar, motosiklet qəzası keçirərək dünyasını dəyişib.

18. **Con Kennedi** - Amerikanın 35-ci prezidenti. Öləndə 46 yaş vardı, öldürüldü.

19. **Canni Versace**: Versace moda evinin yaradıcısı. 50 yaşında qətlə yetirilib.

20. **Fredi Merkur**: Queen qrupunun solisti. Dünyasını dəyişəndə 45 yaş vardı. Ölüm səbəbi QİÇS.

□ **Səvinc TELMANQIZI**

ORİJİNAL AKSESUARLAR
 Ucuz qiymətlərə, gözəl, keyfiyyətli hədiyyələr və ev üçün bəzək əşyaları

"SƏDƏRƏK" TİCARƏT MƏRKƏZİ
 3-cü zona, 15-ci sıra, 40 nömrəli mağaza

Dyləncəli, sürətli, asan!

Speak English

Klassik metodlardan fərqli olaraq, Siz passiv deyil, aktiv dinləyicisiniz!
 Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

- ✓ İlk dərson son dərson qədər ingiliscə danışmaq!
- ✓ Sözləri azarlamaqla deyil onları istifadə edərək öyrənmək!
- ✓ Danışaraq sürətli grammatika bilgisi əldə etmək!
- ✓ Əla tələffüz və güvənlə danışmaq
- ✓ Real ingiliscə söhbət

BOJNUS english **EXPLOSION**

dərsləri kursumuzun təzafından tələbçilərimizə HƏDİYYƏT əlvanır!

Bakı şəhəri, Bünyat Sərdarov küç. 2, ev 2.
 (012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 56 63
 (İçəri Şəhər metrosu, İran səfirliyinin yanı)

Namus üstündə törədilən bir qətlin tarixçəsi...

Ona təcavüzə qalxan çobanı öldürən Şəhla Muxtarovanın qohumları ölkə rəhbərliyindən kömək istəyir

Kiçik, alaqranlıq evdən dörd uşaq boyladır. Böyüklər sakit dayanıb, ayaqları yalın və torpaqlı balacalar isə yerdə oturub əllərindəki kiçik təkərin üstündə mübahisə edirlər... Bu iki nimdaş geyimli oğlan altı və dörd yaşlarında. Böyüklərsə 11 və 13 yaşlarında qızlardır.

Oynayan balacalardan biri su istəyir. Uşaqlardan böyüyü iri su qabının dibindən stəkana su töküb ona, sonra eyni stəkanda digərlərinə verir. Sonra da deyir ki, evdə su yoxdur artıq, tez su gətirmək lazımdır. Altı yaşlı oğlan su gətirməyə razılaşır, ona tapşırırlar ki, ehtiyatlı olsun, hava istidir, yol da uzaq, yolda ilan, əqrəb ola bilər...

Uşaqların atası içəri girir və evin bir küncünə qoyulan köhnə divanda oturub siqaret yandırır. Uşaqların anası isə iki ilə yaxındır ki, həbsdədir və onlar intizarla analarını, həm də məhbəsdə doğulan kiçik qardaşlarını gözləyirlər...

Bir azdan yaşlı və xəstəhal nənə də gəlib çıxır və balaların acınacaqlı taleyi barədə kövrələrkə danışır. Yaxınlarının danışdığı həyat hekayətində Göygöl rayonunun Murovdağ qəsəbəsində, qaçqınlar şəhərciyində yaşayan Muxtarova Şəhla Qabil qızının başına gələn bütün dəhşəti ilə ortaya çıxır.

"Direktor işə düzəltməyə rüşvət istədi, biz də çobanlıq etməyə məcbur olduq"

Həyat hekayətindən məlum olur ki, 2011-ci ilin sonlarında otuz yaşlı Şəhla Muxtarova və həyat yoldaşı otuz beş yaşlı Mübariz Muxtarov dörd uşağı ilə Murovdağda məskunlaşıb. Əslən Kəlbəcər rayonundan olan ailənin dolanışığı ağır olduğundan, ailə çıxış yolunu Yevlax rayonunda imkanlı şəxsin fermasında işləməkdə görür. "Şəhlanın ali təhsili vardı, ibtidai sinif müəllimi idi. Ancaq işə düzəldə bilmədim, Kəlbəcər məktəbində məndən işə düzəltmək üçün 5 min manat rüşvət istədilər. Bu səbəbdən fermaya çobanlıq getdik. Bizə ayda iki yüz manat pul və bir kişə un söz vermişdilər, amma dörd ay heç nə vermədilər. Sahibkardan pulumuzu istəyəndə o, ikimizə cəmi 150 manatdan pul verdi. Axır da belə..." deyər, ailənin başçısı Mübariz Muxtarov dilənir.

Təcavüz üstündə öldürülən çobanın dosyesi - dörd dəfə həbs

Qohumların sözlərindən məlum olur ki, ailə bir ilə yaxın

həmin fermada işləyib. Günlərin birində isə həmin olay, ailənin bütün düzenini pozan qətl hadisəsi baş verir.

"Hadisə 2012-ci ilin mayında baş verib, səhər təzəndə. Şəhla qoyunların yerləşdiyi tövləyə gedəndə oradakı çobanlardan biri ona söz atır. Adı Ələddin olub, Ələddin Məhərrəmov. O, Şəhlaya təcavüz etmək istəyib, gəlin də özünü müdafiə məqsədi ilə qoyun qırmaq üçün olan qayçı ilə onu vurub. Həmin qayçı Ələddinin cibində imiş. Sonra Ələddinlə bir yerdə yaşayan qadın səssə gəlib və qayçıyı onun bədənindən çıxarıb. Qayçı qabırğanın altında girmişdi, çıxan kimi də qan açılıb və heç xəstəxanaya çatmadan ölüb" deyər, yaxınları bildirirlər.

Xəbər Şəhlanın həyat yoldaşına və digər qohumlarına çatır, onlar özləri polis çağıraraq vəziyyəti izah edirlər və Şəhla həbs edilir. Hamı gözləyir və ümid edir ki, qadının özünü qorumaq üçün atdığı addım hakim və qanunlar tərəfindən nəzərə alınacaq. Amma...

"Prokuror Fuad Musayev bizdən 20 min manat istədi"

Yaxınları deyir ki, iş Yevlax rayon Məhkəməsinə Şəhla Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib: "Şəkiddə prokuror Fuad Musayev isə başımıza açmadığı oyun qalmaqaldı. Onun ailədən istədiyi pulu verə bilmədiyimizdən, Şəhlanı həbsdən qurtarmaq mümkün olmadı. O, əvvəlcə bizə söz dedi ki, gedin ölü sahibini razı salın, sonra da mənimlə danışın. Biz də gedib Ələddin Məhərrəmovun qohumlarını axtardıq. Bir qardaşı vardı, ailəsi, övladı yox idi. Məlum oldu ki, o, dörd dəfə həbsdə olub, həttə təcavüz üstündə də türmədə yatıb. Üst-üstə 25 ildən çox həbsdə olmuşdu. Bir neçə dəfə evlənilib-boşanmış adam idi, sonuncu dəfə 58 yaşlı kişi 24 yaşlı qadınla kəbirsiz yaşayırdı. Biz bir neçə dəfə onun yanında olduq. Sonda onun qardaşı dedi ki, 12 min manat verin, sizdən şikayətçi olmayım. O, qardaşının alçaqlığını biliblə-bilə bizdən pul istədi. Sonra

ferma müdirinin vasitəçiliyi ilə qiyməti endirmək mümkün oldu və biz ölənin qardaşına 8 min manat pul verdik. Bundan sonra da prokuror özü 20 min manat istədi, bizim pulumuz yox idi, verə bilmədik. Buna görə acığa düşdü".

"Pul çatmayan prokuror acığa düşüb iş istədi: 14 il 6 ay 7 saat"

Qohumlar danışırlar ki, Yevlax rayon Məhkəməsi Şəhla Muxtarovanı hamilə olduğu üçün zəminə buraxıb. Ancaq Şəhlanın prokuroru Fuad Musayev onunla ədavət apararaq həbsinə nail olub: "Fuad Musayev pul çatmadığı üçün prinsipə düşdü. İnanırsınız, o, hakimdən Şəhlaya 14 il 6 ay 7 saat iş istəmişdi. Hakim Elxan Süleymanov isə 8 il iş verdi. Prokurora pul çatmaması necə təsir etmişdisə, iş istəyəndə ən yüksək həddi götürdü. O, hadisənin özünü müdafiə məqsədilə törətdiyini, ilk hadisə olduğunu, qadının dörd uşağının olmasını və hamilə olduğunu və sair yüngülləşdirici səbəblərin heç birini nəzərə almadı. Prosesdə hakimlə prokuror bir-biri ilə dalaşdı. Onlar ehtiyatlı deyirdilər ki, birinə pul verilib, o birinə yox. Əslində heç birinə pul verə bilməmişdik. 2012-ci ilin dekabrın 25-də ona iş kəsdilər və apardırlar türməyə. Üstündən iki gün keçdikdən sonra, ayın 27-də isə Şəhlanın beşinci uşağı doğuldu".

Bundan sonra isə Şəhla Apelyasiya Məhkəməsi işi 7 ilə endirir: "Bir il işi azaltmağa görə 3 min manat xərcimiz çıxdı". Hadisə barədə danışan qohumlar prokuror F. Musayevin adını xüsusi vurğulayaraq bildirirlər ki, o, özü və tanış prokurorlar vasitəsi ilə Şəhlanın işində 4-5 dəfə protest verərək işi ağırlaşdırmağa çalışıb.

Borc içində yaşayan ümitsiz ailə...

Bu qətl ailəyə həm də bütün həyatlarının dağılması, durumlarının düzəlməyəcək həddə çatması hesabına başa gəlib. "Türməyə yanına gedəndə oradakılar deyirlər ki, necə adamsınız, gənc qadını buradan çıxarmırsınız? Türmədən çıxarmaq üçün 20 min manat lazım olduğunu bildirirlər. Ailə yeməyə çörək tapmır. Kənddəki dükanların hamısına borcları var. Hadisədən

sonra bir neçə ailə mal-qarasını satdı. Şəhlanın əri evini satıb ölənin qardaşına pul çatdırdı. 20 min manata dəyən evi tələm-tələsik 8300 manata satdı".

Evini satan ailə aylarla çadırdadır qalıb: "Çadır qurub yaşayırdılar. Yeddi ay bu vəziyyətdə yaşadılar. Sonra qardaşı, qonşular köməklik edib bu boş yerdə bir otaq qaraladılar ki, uşaqlar qışdan çıxıb bilsinlər. Xəstələnmişdilər, kiçiyin vəziyyəti lap ağır idi. Həkimə aparmağa da pul yoxdu. Camaat uşaqları yığdı evə.

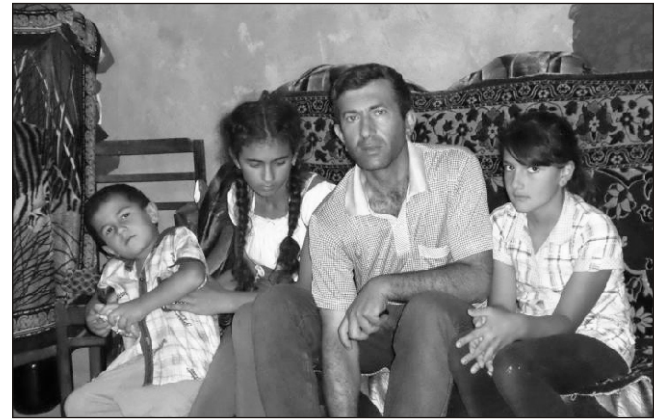
Ailə borc içindədir. Bir neçə bankdan borc alıblar".

Ailə başçısı özü də deyir ki, uşaqları evdə tək qoyub işləyib bilmir: "Anam qoca və xəstə adamdır, uşaqlara baxa bilmir. Üstəlik, atam da infarkt keçirib, yataq xəstəsidir. Bu işlə bağlı o qədər borca girmiş ki... Atamın, qardaşımın köməyi ilə kredit ödəyirik. Bu işdə bir neçə nəfər də bizi aldatdı. Qayınanamin qohumu ondan 10 min manat aldı ki, hakimə verəcək ki, işi az istəsin, ancaq etmədi. Sonra pulu da vermədi. Sonra daha üç nəfər aldatdı və 7500 manatımız batdı. Onlardan biri ölüb, digər ikisini də Səbael polisi axtarır. Bu pulların hamısını borc-xərc tapmışdıq. Hazırda külli-miqdarda borc içindəyik. Heç artıq sosial yardım da vermirlər. Ötən il cəmi 127 manat verirdilər. demişdilər ki, bir az çox yazaq, yarı-yarıya hesablayaq. Mən razı olmadım, buna görə az yazdılar. İndi heç onu da vermirlər ki, bankda adına kredit var. Deyirəm, krediti kefindən götürməmişəm ki".

Türmədə doğulan Ümid və intihar etmək istəyən ana...

Türmədə doğulan Ümid isə artıq 1 yaş 8 aylıqdır. Ananın da artıq 33 yaş var. Nənə Ümidin şəkllərinə baxıb kövrəlir. Deyir ki, imkanı olsa, ona da özü baxmaq istəyərdi: "Yazıq uşaq, o da türmə çəkər. Bu, Allaha da xoş getmir". Yoldaşı isə deyir ki, uşaq 2 aylıq olanda, Şəhla onu ailəsinə vermək istəyib: "Biz götürmədik. O, özünü öldürmək istəyirdi. Heç olmasa, uşaq başını qatır".

Ailənin Muxtarovanın yanına getmək imkanı da yoxdur: "Hərdən gedirəm. İki aydır ki, heç gedə bilməmişəm. O gün yoldaşım zəng edib deyir ki, uşağın yeməyi yoxdur, dükandan nişyə qatıq almışam, bilmirəm necə edim". Ailənin aidiyyəti qurumlara yazdığı şikayət məktublarına isə heç bir cavab verilməyib. Uşaqların nənəsi bildirir ki, son ümid yeri kimi dövlət başçısına və xanımına müraciət edəcəklər: "Bizə köməklik etsinlər, bu, namus üstündə törədilən qətlidir. Gəlinin günahsızdır, o, özünü qorumaq üçün bu addımı atıb. Öldürülən alçaq birisi idi, bunu onun kəndində hamı təsdiq edir. Xahiş edirəm, balalarımı, nəvələrimi belə çarəsiz vəziyyətdən qurtarsınlar, haqq yerini tapsın".

qayət məktublarına isə heç bir cavab verilməyib. Uşaqların nənəsi bildirir ki, son ümid yeri kimi dövlət başçısına və xanımına müraciət edəcəklər: "Bizə köməklik etsinlər, bu, namus üstündə törədilən qətlidir. Gəlinin günahsızdır, o, özünü qorumaq üçün bu addımı atıb. Öldürülən alçaq birisi idi, bunu onun kəndində hamı təsdiq edir. Xahiş edirəm, balalarımı, nəvələrimi belə çarəsiz vəziyyətdən qurtarsınlar, haqq yerini tapsın".

Son olaraq qeyd edək ki, bir qrup hüquq müdafiəçisi həmin ailə ilə görüşüb və hadisənin təfərrüatlarını prokurorluq orqanlarına göndərərək işin araşdırılmasına yardımçı olmağa çalışırlar.

Mövzunu diqqətdə saxlayacağıq.

□ Rəy RƏFİYEVA
Fotolar müəllifindir

MÜSAVAT

Son səhifə

N 201 (5910) 12 avqust 2014

Selfie təhlükəli imiş

İnsanlar arasında sürətlə yayılan və çox qısa zamanda populyarlaşan selfie çəkilişi böyük təhlükələrin yaranmasına səbəb olmaqdadır. Belə görünür, 2014-cü ildən sonra məşhurlaşan selfie çəkilişləri yavaş-yavaş insanların beynində silinməyəcək. Artıq telefon istehsalçıları telefonların ön kameralarını daha yüksək meqapikselle hazırlayırlar.

Zərərsiz və zövqlü görünən selfie çəkilişləri gündüdü qədər də məsum deyil. Məşhur avtomobil firmalarından birinin hazırladıqları anket nəticəsində məlum olub ki, Avropada gənclərin 50%-i maşın sürərkən öz şəkillərini çəkirlər. Yaşları 18 ilə 24 arasında dəyişən 7 min nəfər arasında keçirilən sorğu nəticəsində məlum olub ki, kişilər sükan arxasında şəkil çəkməyi qadınlardan daha çox sevir. Anket nəticələrinə görə, ingilislərin 33, almanların 25, fransızların 28, romalıların 27, italyanların 26, ispanların 18, belçikalıların 17%-i selfie çəkməyi çox sevir. Sürücülər selfie çəkərkən 14 saniyə, həmin şəkli sosial şəbəkədə paylaşarkən 20 saniyə vaxt itirirlər. Bu da onların qəza törətmələri üçün şərait yaradır.

Qızıldan köynək tikdirdi

Hindli bir iş adamı özünə qızıldan köynək hazırladı. İş adamı köynəyi özünə ad günü hədiyyəsi etdiyini söyləyib. Bu qeyri-adi geyim nə az, nə çox 213 min dollar dəyəridir. Pankaj Parak adlı hindli özü toxuculuq sahəsində fəaliyyət göstərir. 45 yaşlı Pankaj bu maraqlı hədiyyə ilə hər kəsin diqqətini çəkib. Köynəyin 18-22 karat qızıldan hazırlandığı və təxminən dörd kiloqram ağırlığında olduğu bildirilib.

Qeyd edək ki, qızıl köynək istehsal edən Pankaj bu sahədə tək deyil. Ötən il də qızıldan 23 500 dollar dəyəridə bir köynək hazırlanmışdı.

Bu qan qrupundan olanlar çox yaşayır

Almaniyada aparılan araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, "AB" qan qrupundan olanlar digər qan qrupundan olan insanlarla müqayisədə daha çox yaşayırlar. Belə ki, sözügedən qan qrupundan olan insanların ölüm riski digərlərindən 18%

azdır. "AB" qan qrupundan olanlar əməliyyatlar və yaralanmalar zamanı daha az qan itirirlər. Məhz bu səbəbdən də onlar qəzalar zamanı da az ölürlər.

3 uşaq anası dünya gözəli seçildi

Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərində yaşayan 28 yaşlı Yuliya İonina ötən gün Ekvadorda keçirilən "Dünya gözəli-2014" gözəllik müsabiqəsinin qalibi seçilib.

28 yaşlı Yuliya 3 uşaq anası olan model fikirlərini izləyiciləri ilə bölüşüb: "Mən çox şadam ki, hər şey yaxşı oldu. Bu, həm mənim üçün həm də Rusiya üçün şad xəbərdir". "Gözəllik və mərhəmət" adlı xeyriyyəçilik fonduna rəhbərlik edən qadın 2012-ci ildə "Miss Sankt-Peterburq", 2013-cü ildə "Miss Rusiya" titulları ilə mükafatlandırılıb.

Yuliya İonina "Hüquq elmi" ixtisası üzrə ikinci ali təhsil alır.

Sunamidə itdi, 10 il sonra tapıldı...

İndoneziyanın Açe bölgəsində 2004-cü ildə baş vermiş sunami zamanı itən Raudhatul Jannah adlı uşaq 10 il sonra ailəsi tərəfindən tapılıb. Jannahın dayısı sunami zamanı itən və həmin dövrdə 4 yaşlı olan uşağı bu günlərdə küçədə görüb. O, balaca qızı təqib etdikdən sonra yaşadığı yeri öyrənib, haqqında araşdırma aparıldıqdan sonra 10 il əvvəl itdiyini dəqiqləşdirib. Dayısı Jannahın anası Jamaliah qızının yanına aparıb. Jamaliah 10 il keçsə də qızını gördüyü anda tanıyıb. 10 il sonra qızını tapan qadın özünü xoşbəxt hiss etdiyi deyib.

Jannah sunami zamanı axıntıya düşüb. Açe adasının qərbində bir baliqçı tərəfindən tapılıb. Onu tapan baliqçının anası 4 yaşlı uşağı böyüdü. Jannah öz istəyi ilə ailəsinin yanına qayıdıb. Atasının üçün DNT testi etdirəcəyini deyib. Lakin Jamaliah Jannahın onun qızı olduğundan əmin olduğunu deyib.

QOÇ - Müəyyən qədər gərginliklə üzlaşma ehtimalınız var. Odur ki, həmkarlarınızla, eləcə də qonum-qonşu ilə ünsiyyətdə səmimi olmağa çalışın. Ciddi işləri təkbaşına həll etməyin.

BUĞA - Kənardan köməyə ehtiyac duyduğunuz hiss olunur. Göy qübbəsi bu istiqamətdə sizə yardımçı olacaq. Amma özünü də passiv dayanmayın. Nahardan sonra şəxsi büdcənizdə artım ola bilər.

ƏKİZLƏR - Təəssüf ki, astroloji göstəricilər bu təqvimin passiv keçəcəyini bəyan edir. Münaqişələrə cəlb olunmaq istəmirsinizsə, iradəli və təmkinli olun. Bir az müşahidəçi rolunu oynayın.

XƏRÇƏNG - Durumunuzdan bəlli olur ki, etibar etdiyiniz adamların əksəriyyəti sözünə uyğun deyil. Bu işə sizin üçün həmişə problem yaradır. Odur ki, belə məsələlərdə sərt olmağa çalışın.

ŞİR - Yeniliklərlə dolu bir tarix yaşayacaqsınız. Qeyri-adi hadisələr, tanışlıq, əməkdaşlıq, eşq düşmək və s. kimi amillər bu bürcün müvafiq adamlarının rastlaşacağı hadisələrdən olacaq.

QIZ - Bəxtinizdə riskli bir gün durub. Amma qorxmağa dəyməz. Çünki bu gün Göy qübbəsi sizi müdafiə etməkdədir. Təxminən saat 15-dən sonra şəxsi işlərinizdə böyük dönüş yarana bilər.

TƏRƏZİ - Kifayət qədər uğurlu gündür. Bir tərəfdən şəxsi işlərinizdə müsbət qüvvələr, digər tərəfdən maliyyə işlərinizin qaydasına düşməsi əhval-ruhiyyənizi xeyli yüksəldəcək.

ƏQRƏB - İkitərəfli əlaqələr uğur gətirə bilər. Bu səbəbdən də potensial imkanlarınızdan bacardığınız qədər istifadə etməlisiniz. Hər bir işdə Allahı yada salın. Məntiqsiz iş görməyin.

OXATAN - Fəaliyyət göstərdiyiniz obyektlərdə mülayim davranın və hər kəsin ovqatını yüksəltməyə çalışın. İlahidən üzərinizə düşən bu missiyanı reallaşdırsanız, uğurlar qapısını açacaqsınız.

OĞLAQ - Bəxtinizdə əyləncəli məqamlar durur. Bu səbəbdən də qonaq getmək, dostlarla birlikdə əylənmək və ya səfərə çıxmaq səfəlidir. Özünü tələbbürlü aparmaqdan, sadəliyə üstünlük verin.

SUTÖKƏN - Hər mənada düşərli gündür. Ədalətli cəhdlərinizin əksəriyyəti realığa yaxınlaşacaq. Paxıllıq və qisas hissindən uzaq olun. İntim əlaqə və uzaq səfərlər isə ümumiyyətlə, yolverilməzdir.

BALIQLAR - Mənfi enerjili Ay bürcünüzdə olduğu üçün riskli iş görməyin. Amma etibar etdiyiniz adamlar dəstək versə, axşama doğru planlarınızı reallaşdırmaqda çətinliyiniz olmayacaq. Ağır qidalardan qaçın.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Dünyanı şoka salan şəkil

Suriyanın Rakka şəhərində bir İŞİD üzvünün twitter sosial şəbəkəsində yayımladığı şəkil dünyanı şoka salıb. Avstraliyanın Sidney şəhərində yaşadığından sonra ailəsi ilə birlikdə Suriyaya köçən terrorist qruplaşmasının üzvü Halid Şarruf adlı kişi kəskin bir başı 7 yaşlı oğlunun əlinə verərək şəklini çəkib. Şarruf yüklədiyi şəklin altına "Budur mənim oğlum" deyərək yazıb. Şəkildən görünür ki, mavi kofta, qısa şalvar geymiş oğlan suriyalı bir əsgərə aid olduğu güman edilən insan başını çətinliklə əlində saxlayır. Oğlundan sonra başı əlində tutan H.Şarruf öz şəklini çəkərək "nə başdı amma..." deyərək internetdə paylaşdı.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rəuf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYYAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Zabil MÜQABİLOĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 10.565